2024/2941

11.12.2024.

SMJERNICA (EU) 2024/2941 EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE

od 14. studenoga 2024.

o pravnom okviru za računovodstvo i financijsko izvještavanje u Europskom sustavu središnjih banaka *(ESB/2024/31)*

(preinaka)

UPRAVNO VIJEĆE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Statut Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, a posebno njegov članak 26. stavak 4.,

budući da:

(1) Smjernica (EU) 2016/2249 Europske središnje banke (ESB/2016/34) ([1]) već je nekoliko puta znatno izmijenjena. Kako su potrebne dodatne izmjene, tu je Smjernicu potrebno radi jasnoće preinačiti.

(2) U skladu s člankom 26. stavkom 3. Statuta Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke (dalje u tekstu: „Statut ESSB-a"), Izvršni odbor sastavlja konsolidiranu bilancu Europskog sustava središnjih banaka (ESSB) u analitičke i upravljačke svrhe, dok ova Smjernica utvrđuje načela i pravila primjenjiva na nacionalne središnje banke u odnosu na računovodstveni režim i režim financijskog izvještavanja u Eurosustavu.

(3) Ta načela i pravila trebaju odrediti, zajedno s područjem primjene Smjernice, glavna kvalitativna obilježja, osnovne računovodstvene pretpostavke i pristupe koji utječu na računovodstveni režim i režim financijskog izvještavanja u Eurosustavu.

(4) Sastav i pravila vrednovanja trebali bi uključivati mogućnost da nacionalne središnje banke u svojim bilancama rezerviraju sredstva za pokriće financijskih rizika. Stavka bilance „Rezervacije za rizik" trebala bi omogućiti odvojeno bilježenje u godišnjoj bilanci rezervacija za rizike koji se nisu ostvarili. Osim toga, informacije koje se odnose na: a) euronovčanice u optjecaju; b) naknadu na neto potraživanja i obveze unutar Eurosustava, koji proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava, te c) monetarni prihod, treba uskladiti u objavljenim godišnjim financijskim izvještajima nacionalnih središnjih banaka.

(5) Prihod treba priznati u razdoblju u kojem je zarađen. Realizirane dobitke i gubitke treba knjižiti u računu dobiti i gubitka. Nerealizirane dobitke ne bi trebalo priznati kao prihod, već izravno prenijeti na račun revalorizacije. Nerealizirane gubitke trebalo bi knjižiti u računu dobiti i gubitka ako na kraju godine premaše iznos prethodnih revalorizacijskih prihoda akumuliranih na odgovarajućem računu revalorizacije.

(6) Nacionalne središnje banke trebale bi dostavljati podatke za financijsko izvještavanje Eurosustava u skladu s načelima i pravilima utvrđenima u ovoj Smjernici,

([1]) Smjernica (EU) 2016/2249 Europske središnje banke od 3. studenoga 2016. o pravnom okviru za računovodstvo i financijsko izvještavanje u Europskom sustavu središnjih banaka (ESB/2016/34) (SL L 347, 20.12.2016., str. 37.).

DONIJELO JE OVU SMJERNICU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Definicije

1. Za potrebe ove Smjernice:

(a) „Nacionalna središnja banka” ili „NSB” znači nacionalna središnja banka države članice čija je valuta euro;

(b) „računovodstvene svrhe i svrhe financijskog izvještavanja u Eurosustavu” znači svrhe za koje ESB sastavlja financijske izvještaje navedene u Prilogu I., u skladu s člancima 15. i 26. Statuta ESSB-a;

(c) „izvještajni subjekt” znači ESB ili NSB;

(d) „datum tromjesečne revalorizacije” znači datum posljednjega kalendarskog dana u tromjesečju;

(e) „godina prelaska na gotovinu eura” znači 12-mjesečno razdoblje od datuma na koji euronovčanice i eurokovanice steknu status zakonskog sredstva plaćanja u državi članici čija je valuta euro;

(f) „ključ za raspodjelu novčanica” znači postotci koji proizlaze iz uzimanja u obzir udjela ESB-a u ukupnom izdanju euronovčanica i iz primjene ključa upisanog kapitala na udio nacionalnih središnjih banaka u tom ukupnom iznosu, u skladu s Odlukom ESB/2010/29 Europske središnje banke ([2]);

(g) „konsolidacija” znači računovodstveni postupak kojim se financijski podatci različitih zasebnih pravnih subjekata objedinjuju kao da se radi o jednom subjektu;

(h) „kreditna institucija” znači: (a) kreditna institucija u smislu članka 4. stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]), koja podliježe nadzoru nadležnog tijela ili (b) druga kreditna institucija u smislu članka 123. stavka 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije koja podliježe kontroli po standardu koji je usporediv s nadzorom nadležnog tijela.

2. Definicije ostalih stručnih termina koji se upotrebljavaju u ovoj Smjernici navedene su u glosaru priloženom kao Prilog II.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Smjernica primjenjuje na ESB i na nacionalne središnje banke u računovodstvene svrhe i svrhe financijskog izvještavanja u Eurosustavu.

2. Područje primjene ove Smjernice ograničava se na računovodstveni režim i režim financijskog izvještavanja u Eurosustavu, koji je utvrđen Statutom ESSB-a. Zbog toga se ne primjenjuje na nacionalne izvještaje i financijske izvještaje nacionalnih središnjih banaka. Kako bi se postigla dosljednost i usporedivost između Eurosustava i nacionalnih režima, preporučuje se da nacionalne središnje banke, u najvećoj mogućoj mjeri, poštuju pravila navedena u ovoj Smjernici za svoje nacionalne izvještaje i financijske izvještaje.

([2]) Odluka ESB/2010/29 Europske središnje banke od 13. prosinca 2010. o izdavanju euronovčanica (SL L 35, 9.2.2011., str. 26.).
([3]) Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

Članak 3.

Kvalitativna obilježja

Primjenjuju se sljedeća kvalitativna obilježja:

(1) gospodarska stvarnost i transparentnost: računovodstvene metode i financijsko izvještavanje odražavaju gospodarsku stvarnost, transparentni su i poštuju kvalitativna obilježja razumljivosti, relevantnosti, pouzdanosti i usporedivosti. Transakcije se evidentiraju i prikazuju u skladu sa svojim sadržajem i ekonomskom stvarnošću, a ne samo u skladu sa svojim pravnim oblikom;

(2) razboritost: vrednovanje imovine i obveza te priznavanje prihoda provode se na razborit način. U smislu ove Smjernice, to znači da se nerealizirani dobitci ne priznaju kao prihod u računu dobiti i gubitka, već se evidentiraju izravno na računu revalorizacije te da se nerealizirani gubitci knjiže na kraju godine u računu dobiti i gubitka ako premašuju prethodne revalorizacijske prihode evidentirane na odgovarajućem računu revalorizacije. Skrivene pričuve ili namjerno pogrešno iskazivanje stavki u bilanci i u računu dobiti i gubitka nisu u skladu s pretpostavkom razboritosti;

(3) materijalnost: odstupanja od računovodstvenih pravila, uključujući ona koja utječu na izračun računa dobiti i gubitka pojedinih nacionalnih središnjih banaka i ESB-a, dopuštena su samo ako se opravdano mogu smatrati beznačajnima u ukupnom kontekstu i prikazu financijskih izvještaja izvještajnog subjekta;

(4) dosljednost i usporedivost: kriteriji za vrednovanje bilance i priznavanje prihoda primjenjuju se dosljedno, u smislu jedinstvenosti i trajnosti pristupa unutar Eurosustava, kako bi se osigurala usporedivost podataka u financijskim izvještajima.

Članak 4.

Osnovne računovodstvene pretpostavke

Primjenjuju se sljedeće osnovne računovodstvene pretpostavke:

(1) načelo trajnosti poslovanja: izvještaji se sastavljaju prema načelu trajnosti poslovanja;

(2) načelo nastanka događaja: prihodi i rashodi priznaju se u obračunskom razdoblju u kojem su zarađeni ili nastali, a ne u razdoblju u kojom su primljeni ili plaćeni;

(3) događaji nakon datuma bilance: imovina i obveze usklađuju se za događaje koji su se zbili između datuma godišnje bilance i datuma kada relevantna tijela odobravaju financijske izvještaje, ako oni utječu na stanje imovine ili obveza na datum bilance. Ne provodi se usklađivanje imovine i obveza, već se objavljuju oni događaji koji se zbivaju nakon datuma bilance ako ne utječu na stanje imovine i obveza na datum bilance, no od takvog su značaja da bi njihovo neobjavljivanje utjecalo na sposobnost korisnika financijskih izvještaja da donesu ispravne ocjene i odluke.

Članak 5.

Pristup evidentiranja poslovnih događaja prema datumu sklapanja posla i pristup evidentiranja poslovnih događaja prema datumu plaćanja/namire

1. Pristup evidentiranja poslovnih događaja prema datumu sklapanja posla primjenjuje se kao osnova za evidentiranje deviznih transakcija, financijskih instrumenata nominiranih u stranoj valuti i obračuna povezanih s njima. Razvijene su dvije tehnike za provedbu tog pristupa:

(a) „standardni pristup”, kako je naveden u poglavljima III. i IV. i Prilogu III.; te

(b) „alternativni pristup”, kako je naveden u Prilogu III.

2. Transakcije s vrijednosnim papirima, uključujući vlasničke instrumente nominirane u stranoj valuti, mogu se i dalje nastaviti evidentirati u skladu s pristupom evidentiranja poslovnih događaja na datum plaćanja/namire. S tim povezane obračunate kamate, uključujući premije ili diskonte, evidentiraju se na dnevnoj osnovi od datuma promptne namire.

3. Nacionalne središnje banke mogu primjenjivati ili pristup evidentiranja poslovnih događaja prema datumu sklapanja posla ili pristup evidentiranja poslovnih događaja prema datumu plaćanja/namire za evidentiranje svih specifičnih transakcija, financijskih instrumenata i povezanih obračuna, nominiranih u eurima.

4. Izuzevši računovodstvena usklađenja na kraju tromjesečja i na kraju godine te stavke koje se objavljuju pod „Ostala imovina” i „Ostale obveze”, iznosi koji se prikazuju kao dio dnevnog financijskog izvještavanja u svrhe financijskog izvještavanja u Eurosustavu, pokazuju samo novčane tokove u bilančnim stavkama. Na kraju tromjesečja i na kraju godine, amortizacija i svi iznosi indeksacije plativi o dospijeću kao dio glavnice obveznica vezanih uz indeks također se uključuju u knjigovodstvenu vrijednost vrijednosnih papira.

Članak 6.

Priznavanje imovine i obveza

Financijska ili druga imovina ili obveza priznaju se u bilanci izvještajnog subjekta jedino ako su zadovoljeni svi sljedeći uvjeti:

(1) vjerojatno je da će svaka buduća gospodarska korist povezana sa stavkom imovine ili obveza pritjecati izvještajnom subjektu ili od njega otjecati;

(2) svi rizici i nagrade povezani s imovinom ili obvezama, u značajnom dijelu, prenose se na izvještajni subjekt;

(3) trošak ili vrijednost imovine za izvještajni subjekt ili iznos obveza moguće je pouzdano izmjeriti.

POGLAVLJE II.

SASTAV I PRAVILA VREDNOVANJA BILANCE

Članak 7.

Sastav bilance

Sastav bilance ESB-a i nacionalnih središnjih banaka za potrebe financijskog izvještavanja Eurosustava temelji se na strukturi navedenoj u Prilogu IV.

Članak 8.

Rezervacije za financijske rizike

Uzimajući u obzir prirodu djelatnosti nacionalnih središnjih banaka, NSB može uspostaviti rezervaciju za financijske rizike u svojoj bilanci. NSB odlučuje o veličini i upotrebi rezervacije na temelju obrazložene procjene izloženosti NSB-a riziku.

Članak 9.

Pravila vrednovanja bilance

1. Za vrednovanje bilance upotrebljavaju se tekući tržišni tečajevi i cijene, osim ako je u Prilogu IV. drukčije navedeno.

2. Revalorizacija zlata, instrumenata u stranoj valuti, vrijednosnih papira (osim vrijednosnih papira koji su razvrstani kao vrijednosni papiri koji se drže do dospijeća, neutrživi vrijednosni papiri i vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike koji su evidentirani po amortiziranom trošku), kao i financijskih instrumenata, bilančnih i izvanbilančnih, provodi se na datum tromjesečne revalorizacije po srednjim tržišnim tečajevima i cijenama. To ne sprječava izvještajne subjekte da češće revaloriziraju svoje portfelje za interne potrebe, ako za vrijeme tromjesečja prikazuju stavke u svojim bilancama samo po transakcijskoj vrijednosti.

3. Nema razlikovanja između revalorizacijskih razlika zbog promjene cijene i tečaja u odnosu na zlato, već se evidentira samo jedna razlika zbog revalorizacije zlata, koja se temelji na cijeni određene jedinice težine zlata u eurima, dobivenoj na temelju deviznog tečaja EUR/USD na datum tromjesečne revalorizacije. Za stranu valutu, uključujući bilančne i izvanbilančne transakcije, revalorizacija se provodi za svaku valutu posebno. Za potrebe ovog članka, udjeli u posebnim pravima vučenja, uključujući određene pojedinačne udjele u stranim valutama, koji su osnovica za košaricu valuta za posebna prava vučenja, tretiraju se kao jedan udjel. Za vrijednosne papire, revalorizacija se provodi prema pojedinim oznakama, odnosno prema istom međunarodnom identifikacijskom broju vrijednosnog papira/istoj vrsti, pri čemu se bilo kakve ugrađene opcije neće odvajati za potrebe vrednovanja. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike ili koji su uključeni u stavke „Ostala financijska imovina" ili „Razno" tretiraju se kao zasebni udjeli.

4. Knjiženje revalorizacije poništava se na kraju sljedećeg tromjesečja osim za nerealizirane gubitke koji se evidentiraju u računu dobiti i gubitka na kraju godine; tijekom tromjesečja transakcije se iskazuju po transakcijskim cijenama i tečajevima.

5. Utrživi vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike tretiraju se kao zasebni udjeli i vrednuju se ili po tržišnoj cijeni ili po amortiziranom trošku (podliježu umanjenju), ovisno o stajalištima monetarne politike.

6. Vrijednosni papiri koji se razvrstavaju kao oni koji se drže do dospijeća tretiraju se kao zasebni udjeli, te se vrednuju po amortiziranom trošku (podliježu umanjenju). Neutrživi vrijednosni papiri tretiraju se jednako. Vrijednosni papiri koji su razvrstani u one koji se drže do dospijeća mogu se prodati prije njihova dospijeća ako nastupi bilo koji od navedenih slučajeva:

(a) ako se smatra da prodana količina nije značajna, u usporedbi s ukupnim iznosom portfelja vrijednosnih papira koji se drže do dospijeća;

(b) ako se vrijednosni papiri prodaju tijekom jednog mjeseca prije datuma dospijeća;

(c) u iznimnim okolnostima, kao što je značajno pogoršanje kreditne sposobnosti izdavatelja.

Članak 10.

Obratne transakcije

1. Obratna transakcija koja se provodi u sklopu repo ugovora evidentira se kao kolateralizirani primljeni depozit na strani obveza u bilanci, dok stavka koja čini kolateral ostaje na strani imovine u bilanci. Prodane vrijednosne papire, koji se ponovno otkupljuju u skladu s repo ugovorima, izvještajni subjekt od kojeg se traži da ih ponovno otkupi tretira kao da je ta imovina još uvijek dio portfelja iz kojeg je prodana.

2. Obratna transakcija koja se provodi u sklopu obratnog repo ugovora evidentira se kao kolateralizirani dani kredit na strani imovine u bilanci u visini iznosa kredita. Vrijednosni papiri stečeni u sklopu obratnih repo ugovora ne revaloriziraju se, a dobit ili gubitak koji iz njih proizlaze ne iskazuju se u računu dobiti ili gubitka izvještajnog subjekta koji pozajmljuje sredstva.

3. U slučaju transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira, vrijednosni papiri ostaju u bilanci prenositelja. Transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira, ako je kolateral dan u obliku gotovine, evidentiraju se na jednak način kao što je onaj propisan za repo transakcije. Transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira, ako je kolateral dan u obliku vrijednosnih papira, evidentiraju se u bilanci samo ako je gotovina:

(a) razmijenjena kao dio postupka namire; i

(b) ako ostane na računu zajmodavca ili dužnika.

Stjecatelj mora iskazati obvezu za povratni prijenos vrijednosnih papira, ako su u međuvremenu ti vrijednosni papiri prodani.

4. Kolateralizirane transakcije zlatom tretiraju se kao repo ugovori. Tokovi zlata koji se odnose na te kolateralizirane transakcije ne evidentiraju se u financijskim izvještajima, a razlika između promptne i terminske cijene transakcije tretira se na obračunskoj osnovi (načelo nastanka događaja).

5. Obratne transakcije, koje se provode u sklopu programa automatiziranog pozajmljivanja vrijednosnih papira (uključujući transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira), evidentiraju se u bilanci na kraju izvještajnog razdoblja samo ako je kolateral dan u obliku gotovine na računu odgovarajućeg NSB-a ili ESB-a, a ta gotovina još nije uložena.

Članak 11.

Utržive dionice

1. Ovaj se članak primjenjuje na utržive dionice, bez obzira na to provodi li transakcije izravno izvještajni subjekt ili njegov zastupnik, izuzevši djelatnosti koje se provode za sudjelujuće udjele, ulaganja u društva kćeri ili značajne udjele.

2. Utržive dionice nominirane u stranoj valuti i objavljene pod „Ostala imovina" ne čine dio ukupne valutne pozicije, već su dio zasebnog valutnog udjela. Izračun povezanih pozitivnih i negativnih tečajnih razlika provodi se pomoću metode neto prosječnog troška ili pomoću metode prosječnog troška.

3. Revalorizacija utrživih dionica provodi se u skladu s člankom 9. stavkom 3. Između različitih dionica nema netiranja.

4. Transakcije se evidentiraju u bilanci po transakcijskoj cijeni.

5. Brokerska provizija evidentira se ili kao transakcijski trošak koji se uključuje u trošak imovine ili kao rashod u računu dobiti i gubitka.

6. Iznos kupljene dividende uključuje se u trošak utrživih dionica. Na datum prvog dana trgovanja bez dividende, iznos kupljene dividende može se tretirati kao zasebna stavka sve dok nije primljena uplata za dividendu.

7. Obračuni dividendi ne knjiže se na kraju razdoblja jer se one već odražavaju u tržišnoj cijeni dionica, izuzevši vlasničke instrumente u čiju cijenu nije uključeno pravo na isplatu dividende.

8. Izdavanja prava na dionice tretiraju se kao zasebna imovina pri izdanju. Trošak stjecanja izračunava se na temelju postojećeg prosječnog troška tog vlasničkog instrumenta, nove izvršne cijene stjecanja te omjera postojećih i novih vlasničkih instrumenata. Isto tako, cijena prava može se temeljiti na vrijednosti prava na tržištu, postojećem prosječnom trošku tog vlasničkog instrumenta i tržišnoj cijeni vlasničkog instrumenta prije izdavanja prava.

Članak 12.

Utrživi investicijski fondovi

1. Ovaj se članak primjenjuje na utržive investicijske fondove koji udovoljavaju sljedećim kriterijima:

(a) stečeni su samo u svrhu ulaganja bez utjecaja na odluke o svakodnevnoj kupnji i prodaji;

(b) investicijska strategija i ovlaštenje fonda određeni su unaprijed i svi uvjeti utvrđeni su ugovorom;

(c) uspješnost ulaganja procjenjuje se kao jedinstveno ulaganje u skladu s investicijskom strategijom fonda;

(d) fond je zaseban subjekt, neovisno o njegovom pravnom obliku, i njime se upravlja neovisno, uključujući svakodnevne odluke o ulaganjima.

Podložno kriterijima u točkama od (a) do (d), ovaj članak može se također primjenjivati na fondove za dugoročna primanja zaposlenika osim ako se ne primjenjuje drugačiji računovodstveni okvir.

Podložno kriterijima u točkama od (a) do (c) i u skladu s kvalitativnim obilježjima iz članka 3. stavka 1., ovaj članak može se također primijeniti na vlasničke portfelje koji nisu posebni pravni subjekti, ali imaju vanjskog upravitelja i strogo odražavaju djelovanje fonda vezanog uz indeks. Za potrebe ovog članka, takvi vlasnički portfelji smatraju se utrživim investicijskim fondovima.

2. Utrživi investicijski fondovi nominirani u stranoj valuti i objavljeni pod „Ostala imovina" ne čine dio ukupne valutne pozicije, već su dio zasebnog valutnog udjela. Izračun povezanih deviznih dobitaka i gubitaka provodi se pomoću metode neto prosječnog troška ili pomoću metode prosječnog troška.

3. Revalorizacija utrživih investicijskih fondova provodi se na neto osnovi, a ne na odnosnoj imovini. Između različitih utrživih investicijskih fondova nema netiranja.

4. Transakcije se evidentiraju u bilanci po transakcijskoj cijeni.

5. Brokerska provizija evidentira se ili kao transakcijski trošak koji se uključuje u trošak imovine ili kao rashod u računu dobiti i gubitka.

6. Iznos kupljene dividende uključuje se u trošak utrživih investicijskih fondova. Na datum prvog dana trgovanja bez dividende, iznos kupljene dividende može se tretirati kao zasebna stavka sve dok nije primljena uplata za dividendu.

7. Obračun dividendi utrživih investicijskih fondova ne knjiži se na kraju razdoblja jer se one već odražavaju u tržišnoj cijeni utrživih investicijskih fondova, izuzevši vlasničke instrumente u čiju cijenu nije uključeno pravo na isplatu dividende.

Članak 13.

Zaštita od kamatnog rizika kod vrijednosnih papira s izvedenicama

1. Zaštita od kamatnog rizika kod vrijednosnog papira s izvedenicama znači određivanje izvedenice tako da promjena u njezinoj fer vrijednosti kompenzira očekivanu promjenu fer vrijednosti zaštićenog vrijednosnog papira koja proizlazi iz kretanja kamatnih stopa.

2. Zaštićeni instrument i instrument za zaštitu od rizika priznaju se i tretiraju u skladu s općim odredbama, pravilima vrednovanja, zahtjevima za priznavanje prihoda i posebnim zahtjevima za određeni takav instrument, navedenima u ovoj Smjernici.

3. Odstupajući od članka 3. stavka 2., članka 9. stavka 4., članka 16. stavaka 1. i 2., članka 17. stavka 1. točke (b), članka 17. stavka 2. točke (d) te članka 18. stavka 2., moguće je primijeniti sljedeći alternativni tretman na vrednovanje zaštićenog vrijednosnog papira i izvedenice za zaštitu od rizika:

(a) Vrijednosni papir i izvedenica revaloriziraju se i prikazuju u bilanci po njihovim tržišnim vrijednostima na kraju svakog tromjesečja. Sljedeći pristup asimetričnog vrednovanja primjenjuje se na neto iznos nerealiziranog dobitka ili gubitka po zaštićenim instrumentima i instrumentima za zaštitu od rizika:

   i. neto nerealizirani gubitak iskazuje se u računu dobiti i gubitka na kraju godine, te se preporučuje da se amortizira tijekom preostalog razdoblja do dospijeća zaštićenog instrumenta; i

   ii. neto nerealizirani dobitak knjiži se na računu revalorizacije i poništava na sljedeći datum revalorizacije.

(b) Zaštita za vrijednosni papir koji je već u vlasništvu: ako je prosječni trošak zaštićenog vrijednosnog papira drugačiji od tržišne cijene vrijednosnog papira na početku zaštite od rizika, primjenjuje se sljedeći tretman:

   i. nerealizirani dobitci po vrijednosnom papiru na taj datum knjiže se na računu revalorizacije, dok se nerealizirani gubitci iskazuju u računu dobiti i gubitka; i

   ii. odredbe točke (a) primjenjuju se na promjene u tržišnoj vrijednosti nakon datuma početka odnosa zaštite od rizika;

(c) Preporučuje se da se saldo neamortiziranih premija i diskonta na dan uspostave zaštite od rizika amortizira tijekom preostalog razdoblja do dospijeća zaštićenog instrumenta.

4. Kada se prekida računovodstvo zaštite od rizika, vrijednosni papir i izvedenica, koji su ostali u knjigama izvještajnog subjekta, vrednuju se kao samostalni instrumenti od datuma prekida zaštite u skladu s općim pravilima navedenima u ovoj Smjernici.

5. Alternativni pristup iz stavka 3. moguće je primijeniti samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) Na početku zaštite od rizika postoji formalna dokumentacija o odnosu zaštite od rizika i o ciljevima upravljanja rizikom i strategiji provođenja zaštite od rizika. Ta dokumentacija obuhvaća sve sljedeće elemente: i. utvrđivanje izvedenice koja se rabi kao instrument zaštite od rizika; ii. utvrđivanje s njom povezanog zaštićenog vrijednosnog papira; i iii. ocjenu učinkovitosti izvedenice u prebijanju izloženosti promjenama fer vrijednosti vrijednosnog papira, koje proizlaze iz kamatnog rizika.

(b) Očekuje se od zaštite od rizika da bude vrlo učinkovita te da je učinkovitost zaštite od rizika moguće pouzdano izmjeriti. Potrebno je ocijeniti prospektivnu i retrospektivnu učinkovitost. Preporučuje se sljedeće:

i. prospektivnu učinkovitost trebalo bi mjeriti usporedbom prošlih promjena fer vrijednosti zaštićene stavke s prošlim promjenama fer vrijednosti instrumenta za zaštitu od rizika ili dokazivanjem visoke statističke korelacije između fer vrijednosti zaštićene stavke i fer vrijednosti instrumenta za zaštitu od rizika; i

ii. retrospektivnu učinkovitost trebalo bi dokazati ako je omjer između stvarnog dobitka/gubitka po zaštićenoj stavci i stvarnog gubitka/dobitka po instrumentu za zaštitu od rizika unutar raspona 80 % – 125 %.

6. Sljedeće se primjenjuje na zaštitu od rizika za grupu vrijednosnih papira: vrijednosni papiri sa sličnim kamatnim stopama mogu se agregirati i zaštititi od rizika kao grupa samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) vrijednosni papiri imaju slično trajanje;

(b) grupa vrijednosnih papira zadovoljila je na testu učinkovitosti i prospektivno i retrospektivno;

(c) za promjenu fer vrijednosti koja se može pripisati zaštiti od rizika za svaki vrijednosni papir u grupi, očekuje se da će biti približno razmjerna ukupnoj promjeni fer vrijednosti koja se može pripisati zaštiti od rizika za tu grupu vrijednosnih papira.

Članak 14.

Sintetski instrumenti

1. Instrumenti kombinirani tako da čine sintetski instrument priznaju se i tretiraju zasebno od ostalih instrumenata, u skladu s općim odredbama, pravilima vrednovanja, zahtjevima za priznavanje prihoda i posebnim zahtjevima za određeni takav instrument, navedenima u ovoj Smjernici.

2. Odstupajući od članka 3. stavka 2., članka 9. stavka 4., članka 16. stavka 1. i članka 18. stavka 2., na vrednovanje sintetskih instrumenata moguće je primijeniti sljedeći alternativni tretman:

(a) nerealizirani dobitci i gubitci po instrumentima kombiniranima tako da tvore sintetski instrument netiraju se na kraju godine. U tom slučaju neto nerealizirani dobitci knjiže se na računu revalorizacije. Neto nerealizirani gubitci iskazuju se u računu dobiti i gubitka, ako premašuju prethodne neto revalorizacijske prihode evidentirane na odgovarajućem računu revalorizacije;

(b) vrijednosni papiri koji se drže kao dio sintetskog instrumenta ne čine dio ukupnog udjela tih vrijednosnih papira, već su dio zasebnog udjela;

(c) nerealizirani gubitci koji se iskazuju u računu dobiti i gubitka na kraju godine i odgovarajući nerealizirani dobitci zasebno se amortiziraju u sljedećim godinama.

3. Ako jedan od kombiniranih instrumenata istekne, bude prodan, ukinut ili izvršen, izvještajni subjekt prekida, s prospektivnim učinkom, alternativni tretman naveden u stavku 2., a svi neamortizirani prihodi od vrednovanja, knjiženi u korist računa dobiti i gubitka u prethodnim godinama, odmah se poništavaju.

4. Alternativni pristup iz stavka 2. moguće je primijeniti samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) pojedinim instrumentima se upravlja i njihova uspješnost se mjeri kao da se radi o jednom kombiniranom instrumentu, na temelju strategije upravljanja rizikom ili investicijske strategije;

(b) pri početnom priznavanju pojedini instrumenti strukturirani su i određeni kao sintetski instrument;

(c) primjena alternativnog tretmana eliminira ili značajno smanjuje nedosljednost vrednovanja (neusklađenost vrednovanja) koja bi proizlazila iz primjene općih pravila navedenih u ovoj Smjernici na razini pojedinačnih instrumenata;

(d) raspoloživost formalne dokumentacije omogućava provjeru ispunjavanja uvjeta navedenih u točkama (a), (b) i (c).

Članak 15.

Novčanice

1. Za potrebe primjene članka 49. Statuta ESSB-a novčanice drugih država članica čija je valuta euro, a koje drži NSB, ne evidentiraju se kao novčanice u optjecaju, već kao salda unutar Eurosustava. Postupak tretiranja novčanica drugih država članica čija je valuta euro jest sljedeći:

(a) NSB koji prima novčanice nominirane u jedinicama nacionalnih valuta europodručja, koje je izdao drugi NSB, svakog dana obavještava NSB izdavatelja o vrijednosti uplaćenih novčanica za zamjenu, osim ako je ta dnevna količina mala. NSB izdavatelj doznačuje NSB-u primatelju odgovarajući iznos preko sustava TARGET; i

(b) podatci o „novčanicama u optjecaju" usklađuju se u poslovnim knjigama NSB-a izdavatelja nakon primitka navedene obavijesti.

2. Iznos „novčanica u optjecaju" u bilancama nacionalnih središnjih banaka rezultat je sljedećih triju komponenata:

(a) neusklađene vrijednosti euronovčanica u optjecaju, uključujući novčanice u jedinicama nacionalnih valuta europodručja u godini prelaska na gotovinu eura za NSB koji prihvaća euro, koja se izračunava prema jednoj od dviju metoda:

Metoda A: $B = P - D - N - S$

Metoda B: $B = I - R - N$

Pri čemu je:

B neusklađena vrijednost „novčanica u optjecaju";

P vrijednost novčanica proizvedenih ili primljenih od tiskare ili drugih nacionalnih središnjih banaka;

D vrijednost uništenih novčanica;

N vrijednost nacionalnih novčanica NSB-a izdavatelja koje drže druge nacionalne središnje banke (dostavljene na znanje, no koje joj još nisu repatrirane);

I vrijednost novčanica stavljenih u optjecaj;

R vrijednost primljenih novčanica;

S vrijednost novčanica na zalihama/u trezoru;

(b) minus iznos potraživanja, za koje se ne obračunava naknada, od banke koja vodi prošireni program za pohranu, pri prijenosu vlasništva nad novčanicama koje su povezane s tim programom;

(c) plus ili minus iznos usklađivanja koja proizlaze iz primjene ključa za raspodjelu novčanica.

POGLAVLJE III.

PRIZNAVANJE PRIHODA

Članak 16.

Priznavanje prihoda

1. Na priznavanje prihoda primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) realizirani dobitci i realizirani gubitci iskazuju se u računu dobiti i gubitka;

(b) nerealizirani dobitci ne priznaju se kao prihod, već se evidentiraju izravno na računu revalorizacije;

(c) na kraju godine nerealizirani gubitci iskazuju se u računu dobiti i gubitka ako premašuju prethodne revalorizacijske prihode, evidentirane na odgovarajućem računu revalorizacije;

(d) nerealizirani gubitci, iskazani u računu dobiti i gubitka, ne poništavaju se u sljedećim godinama na teret novih nerealiziranih dobitaka;

(e) nerealizirani gubitci po bilo kojem vrijednosnom papiru, valuti ili udjelu u zlatu ne smiju se netirati s nerealiziranim dobitcima u drugim vrijednosnim papirima, valutama ili zlatu;

(f) gubitci zbog umanjenja iskazuju se na kraju godine u računu dobiti i gubitka i ne smiju se poništavati u sljedećim godinama osim ako se umanjenje smanji, a to smanjenje može se povezati s konkretnim događajem koji je nastupio nakon što je to umanjenje bilo prvi puta evidentirano.

2. Premije ili diskonti koji proizlaze iz izdanih i kupljenih vrijednosnih papira, izračunavaju se i prikazuju kao dio kamatnog prihoda i amortiziraju se tijekom preostalog ugovornog razdoblja do dospijeća vrijednosnih papira, bilo prema linearnoj metodi ili prema metodi interne stope prinosa. Međutim, metoda interne stope prinosa obvezna je za diskontirane vrijednosne papire koji u trenutku stjecanja imaju preostalo dospijeće dulje od godinu dana.

3. Obračuni za financijsku imovinu i obveze, npr. pasivne kamate i amortizirane premije/diskonti, nominirani u stranoj valuti, izračunavaju se i evidentiraju na računima, na dnevnoj osnovi, na temelju posljednjih raspoloživih tečajeva. Obračuni za financijsku imovinu ili obveze, nominirane u eurima, izračunavaju se i evidentiraju na računima najmanje jednom u tromjesečju. Obračuni za druge stavke izračunavaju se i evidentiraju na računima barem jednom godišnje.

4. Bez obzira na učestalost obračuna, no uz primjenu iznimaka iz članka 5. stavka 4., izvještajni subjekti tijekom tromjesečja izvještavaju o podatcima po transakcijskoj vrijednosti.

5. Obračuni nominirani u stranoj valuti preračunavaju se po deviznom tečaju na datum evidentiranja i utječu na valutnu poziciju.

6. Općenito, za izračunavanje obračuna tijekom godine moguće je primjenjivati lokalnu praksu, odnosno, oni se mogu izračunavati do posljednjeg radnog dana ili do posljednjeg kalendarskog dana u tromjesečju. Međutim, na kraju godine obvezni je referentni datum 31. prosinca.

7. Valutni odljevi koji uključuju promjenu u udjelu u određenoj valuti mogu dovesti do realizirane pozitivne ili negativne tečajne razlike.

Članak 17.

Trošak transakcija

1. Sljedeća opća pravila primjenjuju se na trošak transakcija:

(a) metoda prosječnog troška primjenjuje se na dnevnoj osnovi za zlato, instrumente i vrijednosne papire u stranoj valuti, za izračun troškova stjecanja prodanih stavki, uzimajući u obzir utjecaj kretanja deviznog tečaja i/ili cijena;

(b) prosječni trošak imovine ili obveza smanjuje se ili povećava za nerealizirane gubitke iskazane u računu dobiti i gubitka na kraju godine;

(c) u slučaju stjecanja kuponskih vrijednosnih papira, iznos kupljenoga kuponskog prihoda tretira se kao zasebna stavka. U slučaju vrijednosnih papira nominiranih u stranoj valuti, uključuje se u držanje u toj valuti, no ne utječe na prosječni trošak nabave vrijednosnog papira ili odgovarajuće valute.

2. Sljedeća posebna pravila primjenjuju se na vrijednosne papire:

(a) transakcije se evidentiraju po transakcijskoj cijeni i knjiže u financijskim izvještajima po čistoj cijeni;

(b) naknada za skrbništvo i upravljanje, naknada za tekuće račune i ostali neizravni troškovi ne smatraju se transakcijskim troškovima i uključuju se u račun dobiti i gubitka. Ne tretiraju se kao dio prosječnog troška određene imovine;

(c) prihod se evidentira na bruto osnovi, pri čemu se zasebno obračunavaju povratni porez po odbitku i drugi porezi;

(d) za potrebe izračuna prosječnog troška nabave vrijednosnog papira: i. sve kupnje tijekom dana dodaju se prema njihovoj kupovnoj cijeni, držanju iz prethodnog dana kako bi se dobio novi ponderirani prosječni trošak prije primjene iznosa prodaje za isti dan; ili ii. mogu se primijeniti pojedinačne kupnje i prodaje vrijednosnih papira redoslijedom kojim su se dogodile tijekom dana za potrebe izračuna revidirane prosječne cijene.

3. Sljedeća posebna pravila primjenjuju se na zlato i stranu valutu:

(a) transakcije u stranoj valuti koje ne uključuju promjenu udjela u toj valuti, preračunavaju se u euro, primjenom deviznog tečaja na datum sklapanja ugovora ili na datum namire, te ne utječu na trošak stjecanja tog udjela;

(b) transakcije u stranoj valuti koje uključuju promjenu udjela u toj valuti, preračunavaju se u euro, primjenom deviznog tečaja na datum sklapanja ugovora;

(c) za namiru iznosa glavnice koja proizlazi iz obratnih transakcija vrijednosnim papirima, nominiranih u stranoj valuti ili zlatom, smatra se da ne uključuje promjenu udjela u toj valuti ili ulaganja u zlato;

(d) stvarni gotovinski primici i plaćanja preračunavaju se po deviznom tečaju koji vrijedi na datum namire;

(e) kada postoji duga pozicija, neto priljevi valuta i zlata tijekom dana dodaju se stanju udjela prethodnog dana, po prosječnom tečaju ili cijeni zlata priljeva tijekom dana za svaku pojedinačnu valutu i zlato, kako bi se dobio novi ponderirani prosječni trošak. U slučaju neto odljeva izračun realiziranog dobitka ili gubitka temelji se na prosječnom trošku udjela u pojedinoj valuti ili udjela u zlatu za prethodni dan, tako da prosječni trošak ostane isti. Razlike u prosječnom tečaju/cijeni zlata između priljeva i odljeva izvršenih tijekom dana također dovode do realiziranih dobitaka ili gubitaka. Kada postoji situacija obveze s obzirom na poziciju u stranoj valuti ili zlatu, na navedeni pristup primjenjuje se obratni postupak. Stoga na prosječni trošak pozicije obveza utječu neto odljevi, dok neto priljevi smanjuju poziciju po postojećem ponderiranom prosječnom trošku i rezultiraju realiziranim dobitcima ili gubitcima;

(f) troškovi transakcija u stranim valutama i drugi opći troškovi knjiže se u računu dobiti i gubitka.

POGLAVLJE IV.

RAČUNOVODSTVENA PRAVILA ZA IZVANBILANČNE INSTRUMENTE

Članak 18.

Opća pravila

1. Terminske transakcije u stranoj valuti, terminske strane valutnih ugovora o razmjeni i drugi valutni instrumenti koji uključuju razmjenu jedne valute za drugu na određeni datum u budućnosti, uključuju se u neto valutne pozicije za izračun prosječnog troška i pozitivnih i negativnih tečajnih razlika.

2. Kamatni ugovori o razmjeni, budućnosnice, terminski ugovori o kamatnoj stopi, ostali kamatni instrumenti i opcije, osim opcija ugrađenih u vrijednosne papire, evidentiraju se i revaloriziraju po pojedinačnim stavkama. Ti se instrumenti tretiraju odvojeno od bilančnih stavki.

3. Dobitci i gubitci koji proizlaze iz izvanbilančnih instrumenata priznaju se i tretiraju na sličan način kao i kod bilančnih instrumenata.

Članak 19.

Terminske transakcije u stranoj valuti

1. Terminske kupnje i prodaje priznaju se u računima izvanbilančne evidencije od datuma trgovanja do datuma namire po promptnom tečaju terminske transakcije. Realizirani dobitci i gubitci od prodajnih transakcija izračunavaju se primjenom prosječnog troška valutne pozicije na datum trgovanja, u skladu s postupkom dnevnog netiranja za kupnje i prodaje.

2. Razlika između promptnog i terminskog tečaja tretira se kao obveza ili potraživanje na temelju kamata na obračunskom načelu (načelo nastanka događaja).

3. Na datum namire izvanbilančna se knjiženja poništavaju.

4. Na valutnu poziciju utječu terminske transakcije od datuma trgovanja po promptnom tečaju.

5. Terminske pozicije se vrednuju povezano s promptnom pozicijom iste valute, s prebijanjem svih razlika koje mogu nastati unutar jedne valutne pozicije. Saldo neto gubitka evidentira se terećenjem računa dobiti i gubitka kada premašuje prethodne revalorizacijske prihode evidentirane na računu revalorizacije. Saldo neto dobiti knjiži se u korist računa revalorizacije.

Članak 20.

Valutni ugovori o razmjeni

1. Terminske i promptne kupnje i prodaje priznaju se u bilančnim računima na odgovarajući datum namire.

2. Terminske i promptne kupnje i prodaje priznaju se u računima izvanbilančne evidencije od datuma trgovanja do datuma namire po promptnom tečaju transakcija.

3. Prodajne transakcije priznaju se po promptnom tečaju transakcije. Stoga ne dolazi do dobitka ili gubitka.

4. Razlika između promptnog i terminskog tečaja tretira se kao obveza ili potraživanje na temelju kamata na obračunskom načelu (načelo nastanka događaja) i za kupnje i za prodaje.

5. Na datum namire izvanbilančna se knjiženja poništavaju.

6. Pozicija u stranoj valuti mijenja se samo zbog obračunatih transakcija nominiranih u stranoj valuti.

7. Terminska pozicija se vrednuje u vezi s povezanom promptnom pozicijom.

Članak 21.

Budućnosnice

1. Budućnosnice se evidentiraju na datum trgovanja u računima izvanbilančne evidencije.

2. Početna marža evidentira se kao zasebna imovina ako je položena u gotovini. Ako je položena u obliku vrijednosnih papira, ostaje nepromijenjena u bilanci.

3. Dnevne promjene varijacijske marže evidentiraju se u računu dobiti i gubitka i utječu na valutnu poziciju. Jednaki postupak primjenjuje se na zaključni dan otvorene pozicije, bez obzira na to hoće li doći do isporuke. Ako dođe do isporuke, knjiženje kupnje ili prodaje provodi se po tržišnoj cijeni.

4. Naknade se iskazuju u računu dobiti i gubitka.

Članak 22.

Kamatni ugovori o razmjeni

1. Kamatni ugovori o razmjeni evidentiraju se na datum trgovanja u računima izvanbilančne evidencije.

2. Tekuća kamatna plaćanja, primljena ili plaćena, evidentiraju se na obračunskom načelu (načelo nastanka događaja). Plaćanja mogu biti namirena na neto osnovi za svaki kamatni ugovor o razmjeni posebno, no prihodi i rashodi od obračunatih kamata evidentiraju se na bruto osnovi.

3. Naknade se iskazuju u računu dobiti i gubitka.

4. Kamatni ugovori o razmjeni koji nisu poravnati preko središnje klirinške druge ugovorne strane revaloriziraju se pojedinačno i, ako je to potrebno, preračunavaju u euro po promptnom deviznom tečaju. Preporučuje se da se nerealizirani gubitci, iskazani u računu dobiti i gubitka na kraju godine, amortiziraju idućih godina, da u slučaju terminskih kamatnih ugovora o razmjeni amortizacija započne od datuma valute transakcije i da amortizacija bude linearna. Nerealizirani revalorizacijski dobitci knjiže se u korist računa revalorizacije.

5. Za kamatne ugovore o razmjeni koji su poravnati preko središnje klirinške druge ugovorne strane:

(a) početna marža evidentira se kao zasebna imovina ako je položena u gotovini. Ako je položena u obliku vrijednosnih papira, ostaje nepromijenjena u bilanci;

(b) dnevne promjene varijacijske marže evidentiraju se u računu dobiti i gubitka i utječu na valutnu poziciju;

(c) sastavnica obračunatih kamata razdvaja se od realiziranog rezultata i iskazuje na bruto osnovi na računu dobiti i gubitka.

Članak 23.

Terminski ugovori o kamatnoj stopi

1. Terminski ugovori o kamatnoj stopi evidentiraju se na datum trgovanja u računima izvanbilančne evidencije.

2. Iznos nadoknade koju jedna stranka plaća drugoj stranci na datum namire knjiži se na datum namire u računu dobiti i gubitka. Plaćanja se ne evidentiraju na obračunskoj osnovi (načelo nastanka događaja).

3. Ako se drže terminski ugovori o kamatnoj stopi u stranoj valuti, plaćanja nadoknade utječu na valutnu poziciju. Plaćanja nadoknade preračunavaju se u euro po promptnom tečaju na datum namire.

4. Svi terminski ugovori o kamatnoj stopi revaloriziraju se pojedinačno i, ako je to potrebno, preračunavaju u euro po promptnom deviznom tečaju. Nerealizirani gubitci, iskazani u računu dobiti i gubitka na kraju godine, ne poništavaju se u idućim godinama na teret nerealizirane dobiti osim ako je instrument dospio ili opozvan. Nerealizirani revalorizacijski dobitci knjiže se u korist računa revalorizacije.

5. Naknade se iskazuju u računu dobiti i gubitka.

Članak 24.

Terminske transakcije vrijednosnim papirima

Terminske transakcije vrijednosnim papirima evidentiraju se u skladu s jednom od sljedećih dviju metoda:

1. *Metoda A:*

(a) terminske transakcije vrijednosnim papirima evidentiraju se u računima izvanbilančne evidencije od datuma trgovanja do datuma namire, po terminskoj cijeni terminske transakcije;

(b) prosječni trošak udjela u vrijednosnim papirima kojim se trguje ostaje nepromijenjen do namire, učinci transakcija terminske prodaje na dobit i gubitak izračunavaju se na datum namire;

(c) na datum namire računi izvanbilančne evidencije poništavaju se, a saldo na računu revalorizacije, ako postoji, knjiži se u korist računa dobiti i gubitka. Kupljeni vrijednosni papir evidentira se primjenom promptne cijene na dan dospijeća (stvarna tržišna vrijednost), dok se razlika u odnosu na prvobitnu terminsku cijenu priznaje kao realizirana dobit ili gubitak;

(d) u slučaju vrijednosnih papira, nominiranih u stranoj valuti, prosječni trošak neto valutne pozicije ne mijenja se ako izvještajni subjekt već ima poziciju u toj valuti. Ako je terminski kupljena obveznica nominirana u valuti u kojoj izvještajni subjekt nema pozicije, te je zato tu valutu nužno kupiti, primjenjuju se pravila za kupnju stranih valuta navedena u članku 17. stavku 3. točki (e);

(e) terminske transakcije vrednuju se na pojedinačnoj osnovi s obzirom na terminsku tržišnu cijenu za preostalo vrijeme trajanja transakcije. Revalorizacijski gubitak na kraju godine knjiži se na teret računa dobiti i gubitka, a revalorizacijski dobitak knjiži se u korist računa revalorizacije. Nerealizirani gubitci, iskazani u računu dobiti i gubitka na kraju godine, ne poništavaju se u idućim godinama na teret nerealizirane dobiti osim ako je instrument dospio ili opozvan.

2. *Metoda B:*

(a) terminske transakcije vrijednosnim papirima evidentiraju se u računima izvanbilančne evidencije od datuma trgovanja do datuma namire, po terminskoj cijeni terminske transakcije. Na datum namire računi izvanbilančne evidencije poništavaju se;

(b) na kraju tromjesečja provodi se revalorizacija vrijednosnog papira na temelju neto pozicije koja proizlazi iz bilance i iz prodaja istog vrijednosnog papira, evidentiranih u računima izvanbilančne evidencije. Iznos revalorizacije jednak je razlici između navedene neto pozicije, vrednovane po revalorizacijskoj cijeni i iste pozicije vrednovane po prosječnom trošku nabave bilančne pozicije. Na kraju tromjesečja terminske kupnje revaloriziraju se prema postupku opisanom u članku 9. Rezultat revalorizacije jednak je razlici između promptne cijene i prosječnog troška preuzetih obveza kupnje;

(c) rezultat terminske prodaje evidentira se u financijskoj godini u kojoj je obveza preuzeta. Taj je rezultat jednak razlici između početne terminske cijene i prosječnog troška bilančne pozicije ili prosječnog troška izvanbilančnih ugovorenih kupnji, ako je bilančna pozicija nedostatna, u trenutku prodaje.

Članak 25.

Opcije

1. Opcije se priznaju u računima izvanbilančne evidencije od datuma trgovanja do datuma izvršavanja ili datuma isteka prava iz opcije, po izvršnoj cijeni odnosnog instrumenta.

2. Premije nominirane u stranoj valuti preračunavaju se u euro po deviznom tečaju koji vrijedi ili na datum sklapanja ugovora ili na datum namire. Plaćena premija priznaje se kao zasebna imovina, dok se primljena premija priznaje kao zasebna obveza.

3. Ako je opcija izvršena, osnovni se instrument evidentira u bilanci po izvršnoj cijeni, uvećanoj ili umanjenoj za prvobitnu vrijednost premije. Iznos prvobitne opcijske premije ispravlja se na temelju nerealiziranih gubitaka, koji se iskazuju na kraju godine u računu dobiti i gubitka.

4. Ako opcija nije izvršena, iznos opcijske premije, ispravljen na temelju nerealiziranih gubitaka na kraju prethodne godine, iskazuje se u računu dobiti i gubitka, preračunat po deviznom tečaju koji je na raspolaganju na datum isteka prava iz opcije.

5. Na valutnu poziciju utječu dnevne varijacijske marže za opcije tipa budućnosnica, svako umanjenje opcijske premije na kraju godine, trgovanje odnosnim instrumentom na datum izvršavanja ili, na datum isteka, opcijska premija. Dnevne promjene varijacijske marže iskazuju se u računu dobiti i gubitka.

6. Uz iznimku opcija ugrađenih u vrijednosne papire, svaki opcijski ugovor revalorizira se pojedinačno. Nerealizirani gubitci iskazani u računu dobiti i gubitka ne poništavaju se u idućim godinama na teret nerealiziranih dobitaka. Nerealizirani revalorizacijski dobitci knjiže se u korist računa revalorizacije. Nerealizirani gubitci po jednoj opciji ne smiju se netirati s nerealiziranim dobitcima po nekoj drugoj opciji.

7. Za potrebe primjene stavka 6., tržišne vrijednosti jesu one kotirane cijene koje nude burza, trgovci, burzovni posrednici ili slični subjekti. Ako kotirane cijene nisu raspoložive, tržišna vrijednost se određuje pomoću tehnike vrednovanja. Ta tehnika vrednovanja se primjenjuje dosljedno tijekom vremena, te se može dokazati da osigurava pouzdane procjene cijena koje bi se dobile u stvarnim tržišnim transakcijama.

8. Naknade se iskazuju u računu dobiti i gubitka.

POGLAVLJE V.

IZVJEŠTAJNE OBVEZE

Članak 26.

Formati izvještavanja

1. Nacionalne središnje banke izvještavaju ESB o podatcima u svrhu financijskog izvještavanja Eurosustava u skladu s ovom Smjernicom.

2. Formati izvještavanja Eurosustava obuhvaćaju sve stavke koje su određene u Prilogu IV. Sadržaji stavki koje su uključene u različite formate bilance također su opisani u Prilogu IV.

3. Formati različitih objavljenih financijskih izvještaja moraju biti u skladu sa svim sljedećim prilozima:

(a) Prilog V.: objavljeni konsolidirani tjedni financijski izvještaj Eurosustava nakon kraja tromjesečja;

(b) Prilog VI.: objavljeni konsolidirani tjedni financijski izvještaj Eurosustava tijekom tromjesečja;

(c) Prilog VII.: konsolidirana godišnja bilanca Eurosustava.

POGLAVLJE VI.

GODIŠNJA OBJAVLJENA BILANCA I RAČUN DOBITI I GUBITKA

Članak 27.

Objavljena bilanca i račun dobiti i gubitka

Preporuča se da nacionalne središnje banke usklade svoje objavljenje godišnje bilance i račune dobiti i gubitka s prilozima VIII. i IX.

POGLAVLJE VII.

PRAVILA KONSOLIDACIJE

Članak 28.

Opća pravila konsolidacije

1. Konsolidirana bilanca Eurosustava obuhvaća sve stavke iz bilance ESB-a i nacionalnih središnjih banaka.

2. Izvještaji u procesu konsolidacije moraju biti međusobno usklađeni. Svi financijski izvještaji Eurosustava sastavljaju se na sličnoj osnovi, primjenom istih konsolidacijskih tehnika i postupaka.

3. ESB sastavlja konsolidirane bilance Eurosustava. Te bilance poštuju potrebu za jedinstvenim računovodstvenim načelima i tehnikama, jednakim financijskim razdobljima u Eurosustavu i konsolidacijskim usklađenjima koja proizlaze iz transakcija i pozicija unutar Eurosustava, te uzimaju u obzir sve promjene u sastavu Eurosustava.

4. Sve pojedinačne bilančne stavke, osim salda unutar Eurosustava koja pripadaju pojedinačnim nacionalnim središnjim bankama i ESB-u, agregiraju se u konsolidacijske svrhe.

5. Salda nacionalnih središnjih banaka i ESB-a kod trećih osoba evidentiraju se u bruto iznosu u procesu konsolidacije.

6. Salda unutar Eurosustava prikazuju se u bilancama ESB-a i nacionalnih središnjih banaka u skladu s Prilogom IV.

POGLAVLJE VIII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 29.

Razvoj, primjena i tumačenje pravila

1. Odbor ESSB-a za računovodstvo i monetarni prihod izvještava preko Izvršnog odbora Upravno vijeće o razvoju, primjeni i provedbi pravila ESSB-a za računovodstvo i financijsko izvještavanje.

2. U tumačenju ove Smjernice uzimaju se u obzir pripremni rad, računovodstvena načela usklađena s pravom Unije i općeprihvaćeni međunarodni računovodstveni standardi.

Članak 30.

Prijelazna pravila

1. Nacionalne središnje banke provode vrednovanje financijske imovine i obveza u skladu sa zahtjevima iz članka 9., na dan kada postanu članice Eurosustava. Nerealizirani dobitci koji su nastali prije tog datuma ili na taj datum, razdvajaju se od svih nerealiziranih revalorizacijskih dobitaka koji mogu nastati nakon tog datuma i ostaju kod nacionalnih središnjih banaka. Tržišne cijene i tečajevi, koje primjenjuju nacionalne središnje banke u početnoj bilanci na početku sudjelovanja u Eurosustavu, smatraju se prosječnim troškom imovine i obveza tih nacionalnih središnjih banaka.

2. Preporučuje se da se nerealizirani dobitci, koji su nastali prije početka ili na početku članstva nacionalnih središnjih banaka u Eurosustavu, ne smatraju raspodjeljivim u trenutku prelaska, te da ih je moguće realizirati ili raspodijeliti samo u sklopu transakcija koje nastanu nakon ulaska u Eurosustav.

3. Dobitci i gubitci u vezi sa stranom valutom, zlatom i cijenama, koji proizlaze iz prijenosa imovine od nacionalnih središnjih banaka na ESB, smatraju se realiziranima.

4. Ovaj članak ne dovodi u pitanje bilo koju odluku donesenu na temelju članka 30. Statuta ESSB-a.

Članak 31.

Stavljanje izvan snage

1. Smjernica (EU) 2016/2249 (ESB/2016/34) stavlja se izvan snage od 31. prosinca 2024.

2. Upućivanja na Smjernicu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjem na ovu Smjernicu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga XI.

Članak 32.

Stupanje na snagu i provedba

1. Ova Smjernica stupa na snagu na dan kad su o njoj obaviještene nacionalne središnje banke država članica čija je valuta euro.

2. Nacionalne središnje banke država članica čija je valuta euro postupat će u skladu s ovom Smjernicom od 31. prosinca 2024.

Članak 33.

Adresati

Ova Smjernica upućena je svim središnjim bankama Eurosustava.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 14. studenoga 2024.

Za Upravno vijeće ESB-a
Predsjednica ESB-a
Christine LAGARDE

PRILOG I.

Financijski izvještaji za Eurosustav

Vrsta izvještaja	Interno/objavljuje se	Pravna osnova	Svrha izvještaja
1. Dnevni financijski izvještaj Eurosustava	Interno	Ne postoji	Uglavnom radi upravljanja likvidnošću za provedbu članka 12. stavka 1. Statuta ESSB-a. Dio podataka iz dnevnog financijskog izvještaja upotrebljava se za izračun monetarnog prihoda
2. Raščlanjeni tjedni financijski izvještaj	Interno	Ne postoji	Osnova za sastavljanje konsolidiranog tjednog financijskog izvještaja Eurosustava
3. Konsolidirani tjedni financijski izvještaj Eurosustava	Objavljuje se	Članak 15. stavak 2. Statuta ESSB-a	Konsolidirani financijski izvještaj za monetarnu i ekonomsku analizu. Konsolidirani tjedni financijski izvještaj Eurosustava dobiva se iz dnevnog financijskog izvještaja na dan izvještavanja
4. Neagregirani mjesečni financijski izvještaj Eurosustava	Objavljuje se	Ne postoji	Jačanje odgovornosti i transparentnosti Eurosustava omogućavanjem jednostavnog pristupa informacijama o imovini i obvezama pojedinih središnjih banaka Eurosustava. Usklađeno davanje informacija o decentraliziranoj provedbi jedinstvene monetarne politike ESB-a, te o financijskim aktivnostima središnjih banaka Eurosustava koje nisu povezane s monetarnom politikom.
5. Mjesečna i tromjesečna financijska informacija Eurosustava	Objavljuje se i interno ([1])	Uredbe iz područja statistike u skladu s kojima monetarne financijske institucije moraju dostavljati podatke	Statistička analiza
6. Konsolidirana godišnja bilanca Eurosustava	Objavljuje se	Članak 26. stavak 3. Statuta ESSB-a	Konsolidirana bilanca za analitičke i operativne svrhe

([1]) Mjesečni podatci uneseni u objavljene agregirane statističke podatke koji se zahtijevaju od monetarnih financijskih institucija (MFI) u Uniji. Nadalje, kao i monetarne financijske institucije, središnje banke također moraju za svako tromjesečje dostavljati informacije detaljnije od onih koje su navedene u mjesečnim podatcima.

PRILOG II.

Glosar

— *Amortizacija:* sustavno smanjenje premije, diskonta ili vrijednosti imovine na računima u određenom razdoblju.

— *Budućnosnice*: terminski ugovor kojim se trguje na burzi. Takvim ugovorom, na datum njegova sklapanja, ugovara se kupnja ili prodaja osnovnog instrumenta koji će se isporučiti na neki datum u budućnosti po određenoj cijeni. Obično ne dolazi do stvarne isporuke jer se ugovor obično realizira prije dogovorenog dospijeća.

— *Cijena transakcije:* cijena o kojoj su se dogovorile stranke pri sklapanju ugovora.

— *Čista cijena:* transakcijska cijena koja isključuje sve popuste/obračunate kamate, no uključuje transakcijske troškove koji su dio cijene.

— *Datum dospijeća:* datum kada dospijeva nominalna vrijednost/glavnica i u cijelosti se može isplatiti imatelju.

— *Datum namire:* datum na koji se evidentira konačan i neopoziv prijenos vrijednosti u poslovnim knjigama relevantne institucije za namiru. Namira može biti trenutačna (u realnom vremenu), u istom danu (na kraju dana) ili na dogovoreni datum nakon datuma na koji je obveza bila preuzeta.

— *Datum promptne transakcije:* datum na koji se namiruje promptna transakcija za financijski instrument u skladu s važećim tržišnim dogovorima za taj financijski instrument.

— *Datum trgovanja (također poznat kao datum transakcije)*: datum kada je obavljena transakcija.

— *Devizni tečaj:* vrijednost jedne valute za potrebe preračunavanja u drugu valutu.

— *Diskont:* razlika između nominalne vrijednosti vrijednosnog papira i njegove cijene, ako je ta cijena niža od nominalne vrijednosti.

— *Diskontni vrijednosni papir:* imovina na temelju koje se ne isplaćuju kuponske kamate, već se prinos od nje ostvaruje povećanjem vrijednosti kapitala zbog toga što je imovina izdana ili kupljena uz diskont u odnosu na svoju nominalnu vrijednost.

— *Financijska imovina:* sva imovina koja je: (a) gotovina; (b) ugovorno pravo na primanje gotovine ili drugog financijskog instrumenta od drugog društva; (c) ugovorno pravo na razmjenu financijskog instrumenta s drugim društvom pod uvjetima koji su potencijalno povoljni; ili (d) vlasnički instrument drugog društva.

— *Financijska obveza:* svaka obveza koja je zakonska obveza isporuke gotovine ili drugog financijskog instrumenta drugome društvu ili razmjene financijskog instrumenta s drugim društvom pod uvjetima koji su potencijalno nepovoljni.

— *Financijski rizici:* tržišni, likvidnosni i kreditni rizici.

— *Glavna operacija refinanciranja*: redovna operacija na otvorenom tržištu koju provodi Eurosustav u obliku obratne transakcije. Glavne operacije refinanciranja provode se putem tjednih standardnih aukcija i obično imaju rok dospijeća od jednog tjedna.

— *Hitna likvidnosna pomoć (engl. Emergency liquidity assistance (ELA)):* Pomoć pružena solventnoj financijskoj instituciji ili grupi solventnih financijskih institucija, koje su suočene s privremenim problemima s likvidnošću. Nacionalne središnje banke pružaju hitnu likvidnosnu pomoć osim ako Upravno vijeće utvrdi da je, u skladu s člankom 14. stavkom 4. Statuta ESSB-a, pružanje hitne likvidnosne pomoći u suprotnosti s ciljevima i zadaćama ESSB-a.

— *Imovina:* resurs koji kontrolira izvještajni subjekt zbog prošlih događaja i od kojeg se očekuje pritjecanje budućih ekonomskih koristi za izvještajni subjekt.

— *Interna stopa prinosa:* diskontna stopa pri kojoj je računovodstvena vrijednost vrijednosnog papira jednaka sadašnjoj vrijednosti budućeg novčanog toka.

— *Izvršna cijena:* utvrđena cijena za opcijski ugovor po kojoj se može izvršiti opcija.

— *Kamatni ugovor o razmjeni:* ugovor o razmjeni novčanih tokova, koji predstavljaju tokove periodičnih kamatnih plaćanja s drugom ugovornom stranom u jednoj valuti ili, u slučaju međuvalutnih transakcija, u dvije različite valute.

— *Ključ kapitala*: postotni udjeli svake nacionalne središnje banke (NSB) u Europskoj središnjoj banci.

— *Kompenzacijski iznos:* prilagodba u izračunu monetarnog prihoda u skladu s Odlukom (EU) 2024/2939 Europske središnje banke (ESB/2024/33) ([1]).

— *Linearna metoda:* deprecijacija ili amortizacija utvrđuje se tijekom određenog vremena tako da se trošak nabave imovine, umanjen za njezinu procijenjenu preostalu vrijednost, dijeli s procijenjenim korisnim vijekom trajanja imovine na temelju *pro rata temporis*.

— *Međunarodni identifikacijski broj vrijednosnih papira (engl. International securities identification number (ISIN)):* broj koji izdaje odgovarajuće nadležno tijelo za izdavanje.

— *Međunarodni standardi financijskog izvještavanja:* Međunarodni standardi financijskog izvještavanja, Međunarodni računovodstveni standardi i povezana tumačenja od strane, primjerice, Stalnog odbora za tumačenja i Odbora za pojašnjavanje međunarodnog financijskog izvještavanja koje je donijela Europska Unija.

— *Monetarni prihod:* prihod koji ostvaruju nacionalne središnje banke pri obavljanju funkcije monetarne politike ESSB-a. Monetarni prihod se objedinjuje i raspodjeljuje između nacionalnih središnjih banaka na kraju svake financijske godine.

— *Namira:* radnja kojom se ispunjavaju obveze s obzirom na prijenos sredstava ili imovine između dviju ili više strana. U sklopu transakcija unutar Eurosustava namira se odnosi na eliminiranje neto salda koja proizlaze iz transakcija unutar Eurosustava i zahtijeva prijenos imovine.

— *Namjenski portfelj:* namjensko ulaganje koje se drži na strani imovine u bilanci, kao fond protustavke, koje se sastoji od dužničkih vrijednosnih papira, dionica, investicijskih fondova, oročenih depozita i tekućih računa, sudjelujućih udjela i/ili ulaganja u društva kćeri. Ono odgovara stavki na strani obveza bilance, koju je moguće točno utvrditi, bez obzira na to postoje li neka pravna, zakonska ili druga ograničenja.

— *Nerealizirani dobitci/gubitci:* dobitci/gubitci koji proizlaze iz revalorizacije imovine u usporedbi s ispravljenim troškom stjecanja te imovine.

— *Obratna transakcija:* operacija pomoću koje izvještajni subjekt kupuje (obratni repo) ili prodaje (repo) imovinu u sklopu repo ugovora ili provodi kreditne poslove uz kolateral.

— *Obratni repo ugovor:* ugovor prema kojem je imatelj gotovine suglasan s tim da kupi imovinu i istodobno se slaže s tim da je ponovno proda po dogovorenoj cijeni, na zahtjev, nakon određenog vremena ili u slučaju nekog nepredviđenog događaja. Katkad se repo transakcija ugovara preko treće stranke (tripartitni repo).

— *Obveza:* sadašnja obveza društva koja proizlazi iz prošlih događaja, za čiju se namiru očekuje da će dovesti do odljeva iz društva resursa koji čine ekonomsku korist.

([1]) Odluka (EU) 2024/2939 Europske središnje banke od 14. studenoga 2024. o raspodjeli monetarnog prihoda nacionalnih središnjih banaka država članica čija je valuta euro (ESB/2024/33) (SL L, 2024/2939, 11.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2939/oj).

— *Opcija:* ugovor koji imatelju daje pravo, no ne i obvezu, da otkupi ili proda određenu količinu određenih dionica, robe, valuta, indeksa ili duga, po određenoj cijeni u određenom razdoblju ili na datum isteka prava iz opcije.

— *Opcije tipa budućnosnica:* uvrštene opcije kod kojih se varijacijska marža uplaćuje ili prima na dnevnoj osnovi.

— *Općeprihvaćena računovodstvena načela (engl. Generally accepted accounting principles (GAAP)):* zajednički skup računovodstvenih načela, standarda i postupaka koje subjekti upotrebljavaju kako bi pripremili svoje financijske izvještaje. Općeprihvaćena računovodstvena načela su mjerodavni standardi (koje određuju tijela nadležna za određivanje politike) i općeprihvaćeni načini evidentiranja računovodstvenih podataka i izvještavanja o računovodstvenim podatcima.

— *Operacije dugoročnijeg refinanciranja*: redovne operacije na otvorenom tržištu koje provodi Eurosustav u obliku obratnih transakcija s ciljem osiguravanja likvidnosti s dospijećem dužim od glavnih operacija refinanciranja financijskom sektoru.

— *Premija:* razlika između nominalne vrijednosti vrijednosnog papira i njegove cijene, ako je ta cijena viša od nominalne vrijednosti.

— *Pričuve:* iznos izdvojen iz raspoložive dobiti koji nije namijenjen podmirenju neke određene obveze, nepredviđenog izdatka ili očekivanog smanjenja vrijednosti imovine za koje je poznato da postoji na datum bilance.

— *Pristup evidentiranja poslovnih događaja prema datumu plaćanja/namire:* računovodstveni pristup prema kojemu se poslovni događaji knjiže na datum namire.

— *Pristup evidentiranja poslovnih događaja prema datumu sklapanja posla:* računovodstveni pristup prema kojemu se poslovi evidentiraju na datum trgovanja.

— *Program automatiziranog pozajmljivanja vrijednosnih papira (engl. Automated security lending programme (ASLP)):* program koji nudi specijalizirana institucija, npr. banka koja uređuje i vodi pozajmljivanje vrijednosnih papira između sudionika programa u obliku repo, kombiniranih repo i obratnih repo transakcija ili transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira. Ako se radi o operaciji koja se provodi po programu na osnovi principala, specijalizirana institucija koja nudi ovaj program smatra se krajnjom drugom ugovornom stranom, dok u slučaju posredničkog programa, specijalizirana institucija koja nudi ovaj program djeluje samo kao posrednik, a krajnja druga ugovorna strana je subjekt s kojim se zapravo provode transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira.

— *Promptni tečaj:* tečaj po kojem se namiruju transakcije na datum promptne transakcije. S obzirom na transakcije terminskog ugovora u stranoj valuti, promptni tečaj je onaj tečaj kojem se dodaju terminski bodovi kako bi se dobio terminski tečaj.

— *Prosječni trošak:* metoda ponderiranog prosjeka, pomoću koje se trošak svake kupnje dodaje postojećoj knjigovodstvenoj vrijednosti kako bi se dobio novi ponderirani prosječni trošak valutne pozicije, zlata, dužničkog instrumenta ili vlasničkog instrumenta.

— *Prošireni program za pohranu (ECI) (engl. Extended Custodial Inventory (ECI) programme):* program kojim se osniva depo izvan europodručja kojim upravlja poslovna banka i u kojem su euronovčanice pohranjene u ime Eurosustava za dostavljanje i primanje euronovčanica.

— *Računi revalorizacije:* bilančni računi za evidentiranje razlike u vrijednosti imovine ili obveza između ispravljenog troška njezina stjecanja i njezina vrednovanja po tržišnoj cijeni na kraju razdoblja, kada je druga vrijednost viša od prve vrijednosti u slučaju imovine i kada je druga vrijednost niža od prve u slučaju obveza. Oni uključuju razlike u kotaciji cijena i/ili tržišnih tečajeva.

— *Realizirani dobitci/gubitci:* dobitci/gubitci koji proizlaze iz razlike između prodajne cijene bilančne stavke i njezinog ispravljenog troška nabave.

— *Repo ugovor (repo)*: ugovor čiji je gospodarski cilj pozajmljivanje novca na temelju kojeg se imovina, obično vrijednosni papir s fiksnim prinosom, prodaje kupcu bez zadržavanja vlasništva na strani prodavatelja, dok prodavatelj istodobno stječe pravo i obvezu da kupi istovjetnu imovinu po određenoj cijeni na neki budući datum ili na zahtjev.

— *Rezervacije:* iznosi koji se izdvajaju prije utvrđivanja dobiti ili gubitka, za osiguranje od poznate ili očekivane obveze ili rizika, čiji se trošak ne može točno odrediti (vidjeti „Pričuve"). Rezervacije za buduće obveze i troškove ne smiju se upotrebljavati za ispravak vrijednosti imovine.

— *Sintetski instrument:* financijski instrument koji je nastao umjetno, kombiniranjem dvaju ili više instrumenata s ciljem ponavljanja novčanog toka i uzorka vrednovanja drugog instrumenta. To se obično radi preko financijskog posrednika.

— *Središnja klirinška druga ugovorna strana:* pravna osoba koja posreduje između drugih ugovornih strana u ugovorima kojima se trguje na jednom ili više financijskih tržišta te postaje kupac svakom prodavatelju i prodavatelj svakom kupcu.

— *Srednja tržišna cijena:* aritmetička sredina između prodajne i kupovne cijene za vrijednosni papir, koja se temelji na kotacijama za transakcije uobičajenog tržišnog opsega od strane priznatih „održavatelja" tržišta ili priznatih burza, te koja se upotrebljava u postupku tromjesečne revalorizacije.

— *Srednji tržišni tečajevi:* referentni tečajevi eura koji se uobičajeno temelje na redovitom postupku usuglašavanja između središnjih banaka unutar i izvan Europskog sustava središnjih banaka (ESSB), koji se obično odvija u 14.15 po srednjoeuropskom vremenu, te koji se upotrebljavaju u postupku tromjesečne revalorizacije.

— *TARGET*: Transeuropski automatizirani sustav ekspresnih novčanih transakcija u realnom vremenu na bruto načelu nove generacije, kako je uređen Smjernicom (EU) 2022/912 Europske središnje banke (ESB/2022/8) ([2]).

— *Tečajni mehanizam II (engl. Exchange rate mechanism II (ERM II)):* postupci za tečajni mehanizam u trećoj fazi Ekonomske i monetarne unije.

— *Terminske transakcije s vrijednosnim papirima:* izvanburzovni ugovori u kojima se na datum sklapanja ugovora ugovara kupnja ili prodaja kamatnog instrumenta, obično obveznice ili mjenice, po određenoj cijenu uz isporuku na određeni datum u budućnosti.

— *Terminske transakcije u stranoj valuti*: ugovor kojim se dogovara, na određeni dan, izravna kupnja ili prodaja određenog iznosa nominiranog u stranoj valuti za drugu valutu, obično domaću valutu, a iznos je potrebno isporučiti na određeni datum u budućnosti, najmanje dva radna dana nakon datuma sklapanja ugovora, po određenoj cijeni. Taj terminski tečaj sastoji se od tada važećeg promptnog tečaja, uvećanog/umanjenog za dogovorenu premiju/diskont.

— *Terminski ugovor o kamatnoj stopi:* ugovor u kojem se dvije strane dogovaraju o kamatnoj stopi koju treba platiti na ugovoreni depozit s određenim dospijećem na određeni datum u budućnosti. Na datum namire jedna strana plaća naknadu drugoj, ovisno o razlici između dogovorene kamatne stope i tržišne stope na datum namire.

— *Transakcijski troškovi:* troškovi koji se mogu utvrditi, a koji su povezani s određenom transakcijom.

— *Tržišna cijena:* cijena koja se kotira za instrument na zlato, stranu valutu ili vrijednosne papire, a obično ne uključuje stečene ili umanjene kamate, ili na organiziranom tržištu, npr. burzi ili na neorganiziranom tržištu, npr. izvanburzovnom tržištu.

— *Udio u stranoj valuti:* neto pozicija u određenoj valuti. Za potrebe ove definicije, posebna prava vučenja smatraju se zasebnom valutom; transakcije kojima se mijenja neto pozicija u posebnim pravima vučenja jesu transakcije nominirane u posebnim pravima vučenja ili transakcije u stranim valutama koje odražavaju sastav košarice za posebna prava vučenja (u skladu s relevantnom definicijom i ponderima za košaricu).

— *Umanjenje:* smanjenje nadoknadivog iznosa ispod knjigovodstvene vrijednosti.

— *Valutni ugovor o razmjeni:* istodobna promptna kupnja ili prodaja jedne valute za drugu (kratkoročna operacija) i terminska prodaja ili kupnja istog iznosa te valute za drugu valutu (dugoročna operacija).

— *Vlasnički instrumenti:* vrijednosni papiri na koje se isplaćuju dividende, odnosno dionice trgovačkih društava i vrijednosni papiri koji potvrđuju ulaganje u investicijski fond.

— *Vrijednosni papiri koji se drže do dospijeća:* vrijednosni papiri s fiksnim ili točno utvrđenim plaćanjima i fiksnim rokom dospijeća, koje izvještajni subjekt namjerava držati do dospijeća.

— *Zapljena:* radnja preuzimanja vlasništva nad vrijednosnim papirima, kreditima ili nekom drugom imovinom koju je izvještajni subjekt primio kao kolateral, za potrebe izvršavanja prvobitnog potraživanja.

— *Zaštita od rizika:* postupak međusobnog prebijanja rizika financijske imovine ili obveza ili druge imovine ili obveza, na način da se smanje sveukupne posljedice cijena, kamatnih stopa ili deviznih tečajeva.

([2]) Smjernica (EU) 2022/912 Europske središnje banke od 24. veljače 2022. o Transeuropskom automatiziranom sustavu ekspresnih novčanih transakcija u realnom vremenu na bruto načelu nove generacije (sustav TARGET) i stavljanju izvan snage Smjernice ESB/2012/27 (ECB/2022/8) (SL L 163, 17.6.2022., str. 84.).

PRILOG III.

Opis pristupa evidentiranju poslovnih događaja prema datumu sklapanja posla

(uključujući „standardni” i „alternativni” pristup iz članka 5.)

1. **Evidentiranje na datum trgovanja**

1.1 Evidentiranje na datum trgovanja provodi se ili pomoću „standardnog pristupa” ili pomoću „alternativnog pristupa”.

1.2 Članak 5. stavak 1. točka (a) odnosi se na „standardni pristup”.

1.2.1 Transakcije se knjiže na računima izvanbilančne evidencije na datum trgovanja.

Na datum namire izvanbilančna se knjiženja poništavaju, a transakcije se knjiže u računima bilančne evidencije.

1.2.2 Pozicije u stranoj valuti mijenjaju se na datum trgovanja.

Zbog toga se realizirani dobitci i gubitci, koji proizlaze iz neto prodaje, također izračunavaju na datum trgovanja. Neto kupnje strane valute utječu na prosječni trošak valutnog udjela na datum trgovanja.

1.3 Članak 5. stavak 1. točka (b) odnosi se na „alternativni pristup”.

1.3.1 Za razliku od „standardnog pristupa”, ovdje nema dnevnih izvanbilančnih knjiženja dogovorenih transakcija koje se poslije namiruju. Priznavanje realiziranog prihoda i izračun novih prosječnih troškova provode se na datum namire ([1]).

1.3.2 Za transakcije dogovorene u jednoj godini koje dospijevaju u idućoj godini, priznavanje prihoda tretira se prema „standardnom pristupu”. To znači da realizirani učinci od prodaje utječu na račun dobiti i gubitka u godini u kojoj je transakcija bila dogovorena i da kupnje mijenjaju prosječni trošak udjela u godini u kojoj je transakcija bila dogovorena.

1.4 Sljedeća tablica prikazuje glavna obilježja dviju tehnika razvijenih za pojedine instrumente u stranoj valuti i za vrijednosne papire.

Evidentiranje na datum trgovanja	
„Standardni pristup”	„Alternativni pristup”
Promptne transakcije u stranoj valuti – tretman tijekom godine	
Kupnje strane valute knjiže se izvanbilančno na datum trgovanja i utječu na prosječni trošak valutne pozicije od tog datuma. Dobitci i gubitci koji proizlaze iz **prodaje** smatraju se realiziranima na datum transakcije ili trgovanja. Na datum namire izvanbilančna se knjiženja poništavaju i provode se bilančna knjiženja.	**Kupnje** strane valute knjiže se u bilanci na datum namire i utječu na prosječni trošak valutne pozicije od tog datuma. Dobitci i gubitci koji proizlaze iz **prodaje** smatraju se realiziranim na datum namire. Na datum trgovanja ne provodi se bilančno knjiženje.

([1]) U slučaju terminskih transakcija u stranoj valuti, učinak na udio u valuti nastupa na datum promptne namire, tj. obično na datum trgovanja + 2 dana.

Evidentiranje na datum trgovanja	
„Standardni pristup”	„Alternativni pristup”
Terminske transakcije u stranoj valuti – tretman tijekom godine	
Tretiraju se na isti način kao što je opisano za promptne transakcije, a knjiže se po promptnom tečaju transakcije.	**Kupnje** strane valute knjiže se izvanbilančno na datum promptne namire transakcije i utječu na prosječni trošak valutne pozicije od tog datuma, te po promptnom tečaju transakcije. **Prodaje** strane valute knjiže se izvanbilančno na datum promptne namire transakcije. Dobitci i gubitci smatraju se realiziranim na datum promptne namire transakcije. Na datum namire izvanbilančna se knjiženja poništavaju i provode se bilančna knjiženja. Opis tretmana na kraju razdoblja vidjeti dolje.
Promptne i terminske transakcije u stranoj valuti započete u godini 1 s datumom promptne namire transakcije u godini 2	
Nije potreban poseban aranžman jer se transakcije knjiže na datum trgovanja, a dobitci i gubitci priznaju se na taj datum.	Potrebno tretirati kao kod „standardnog pristupa” (*): — **Prodaje** strane valute knjiže se izvanbilančno u godini 1 da bi se iskazali realizirani dobitci/gubitci u stranoj valuti u financijskoj godini u kojoj je transakcija bila dogovorena. — **Kupnje** strane valute knjiže se izvanbilančno u godini 1 i utječu na prosječni trošak valutne pozicije od tog datuma. — Revalorizacija valutnog udjela na kraju godine mora uzimati u obzir neto **kupnju/prodaju** s datumom promptne namire u sljedećoj financijskoj godini.
Transakcije vrijednosnim papirima – tretman tijekom godine	
Kupnje i prodaje priznaju se izvanbilančno na datum trgovanja. Dobitci i gubitci također se priznaju na taj datum. Na datum namire izvanbilančna se knjiženja poništavaju, a provode se bilančna knjiženja, tj. isti tretman kao i kod promptnih transakcija u stranoj valuti.	Sve se transakcije evidentiraju na datum namire, međutim, vidjeti dolje opis tretmana na kraju razdoblja. Stoga se učinak na prosječni trošak cijene, u slučaju **kupnje**, i dobitke/gubitke, u slučaju **prodaje**, priznaje na datum namire.
Transakcije vrijednosnim papirima započete u godini 1 s datumom promptne namire transakcije u godini 2	
Nije potreban poseban tretman jer su transakcije i njihove posljedice već knjižene na datum trgovanja.	Realizirani dobitci i gubitci priznaju se u godini 1 na kraju razdoblja, tj. imaju isti tretman kao i promptne transakcije u stranoj valuti, a kupnje se uključuju u postupak revalorizacije na kraju godine (*).

(*) Načelo značajnosti može se primijeniti ako te transakcije nemaju značajan učinak na valutnu poziciji i/ili u računu dobiti i gubitka.

2. **Dnevno knjiženje obračunatih kamata, uključujući premije ili diskonte**

2.1 Kamata, premija ili diskont, obračunati u vezi s financijskim instrumentima nominiranima u stranoj valuti, izračunavaju se i knjiže na dnevnoj osnovi, neovisno o stvarnom novčanom toku. To znači da se valutna pozicija mijenja onda kada se knjiže te obračunate kamate, a ne samo onda kada su kamate primljene ili plaćene ([2]).

2.2 Obračuni za kuponske kamate i amortizacija premije ili diskonta provode se i knjiže od datuma namire kupnje vrijednosnog papira do datuma namire prodaje ili do datuma ugovorenog dospijeća.

2.3 Niže navedena tablica prikazuje učinak dnevnog knjiženja obračuna na valutni udio, npr. obveze na temelju kamata i amortizirana premija/diskont:

Dnevno knjiženje obračunatih kamata kao dio pristupa evidentiranja poslovnih događaja prema datumu sklapanja posla
Obračuni za instrumente nominirane u stranoj valuti provode se i knjiže na dnevnoj osnovi prema deviznom tečaju na datum knjiženja.
Učinak na valutni udjel
Obračuni utječu na valutnu poziciju u trenutku kada se knjiže, te se kasnije ne poništavaju. Obračun se briše kada se novac stvarno primi ili plati. Na datum namire stoga nema učinka na valutnu poziciju jer je obračun uključen u poziciju koja se revalorizira pri povremenoj revalorizaciji.

([2]) Utvrđena su dva moguća pristupa za priznavanje obračuna. Prvi je „pristup kalendarskog dana”, prema kojemu se obračuni evidentiraju svakoga kalendarskog dana, neovisno o tome je li to dan vikenda, praznik ili radni dan. Drugi pristup je „pristup radnog dana”, prema kojemu se obračuni knjiže samo radnim danima. Ne postoji preferirani pristup što se tiče odabira pristupa. Međutim, ako posljednji dan u godini nije radni dan, potrebno ga je uključiti u obračun, bez obzira na pristup.

PRILOG IV.

Sastav i pravila vrednovanja bilance ([1])

IMOVINA

Bilančna stavka ([2]) ([6])			Kategorizacija sadržaja bilančnih stavki	Načelo vrednovanja	Opseg primjene ([3])
1.	1.	**Zlato i potraživanja u zlatu**	Fizičko zlato, tj. poluge, kovanice, pločice, grumeni u pohrani ili „u izradi". Nefizičko zlato, poput salda u zlatu na računima po viđenju (neraspoređeni računi), oročeni depoziti i potraživanja u zlatu koja proizlaze iz sljedećih transakcija: (a) više ili niže vrednovane transakcije i (b) zamjene lokacije zlata ili čistoće zlata, ako je razlika između izdavanja i primitka veća od jednoga radnog dana	Tržišna vrijednost	Obvezno
2.	2.	**Potraživanja od rezidenata izvan europodručja, nominirana u stranoj valuti**	Potraživanja nominirana u stranoj valuti od drugih ugovornih strana koje su rezidenti izvan europodručja, uključujući središnje banke izvan europodručja		
2.1.	2.1.	**Potraživanja od Međunarodnog monetarnog fonda (MMF)**	(a) **Prava vučenja u sklopu tranše pričuve (neto)** Nacionalna kvota minus stanja u eurima na raspolaganju Međunarodnom monetarnom fondu (MMF-u). Račun br. 2 MMF-a (račun za administrativne troškove u eurima) može biti uključen u tu stavku ili u stavku obveza 6. „Obveze u eurima prema rezidentima izvan europodručja"	(a) **Prava vučenja u sklopu tranše pričuve (neto)** Nominalna vrijednost, preračunata po tržišnom tečaju	Obvezno
			(b) **Posebna prava vučenja** Udjeli u posebnim pravima vučenja (bruto)	(b) **Posebna prava vučenja** Nominalna vrijednost, preračunata po tržišnom tečaju	Obvezno
			(c) **Ostala potraživanja** Krediti iz posebnih sporazuma o zaduživanju, depoziti u fondovima kojima upravlja MMF	(c) **Ostala potraživanja** Nominalna vrijednost, preračunata po tržišnom tečaju	Obvezno

Bilančna stavka ([2]) ([6])			Kategorizacija sadržaja bilančnih stavki	Načelo vrednovanja	Opseg primjene ([3])
2.2.	2.2.	**Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina**	(a) **Salda kod banaka izvan europodručja osim onih pod stavkom imovine 11.3. „Ostala financijska imovina”** Tekući računi, oročeni depoziti, prekonoćni depoziti, obratne repo transakcije	(a) **Salda kod banaka izvan europodručja** Nominalna vrijednost, preračunata po tržišnom tečaju	Obvezno
			(b) **Ulaganja u vrijednosne papire izvan europodručja osim onih pod stavkom imovine 11.3. „Ostala financijska imovina”** Mjenice i obveznice, blagajnički zapisi, obveznice bez kupona, vrijednosni papiri tržišta novca, dionice, investicijski fondovi koji se drže kao dio deviznih pričuva, svi izdani od rezidenata izvan europodručja		
				(b) i. **Utrživi dužnički vrijednosni papiri osim onih koji se drže do dospijeća** Tržišna cijena i tržišni tečaj. Sve premije ili diskonti se amortiziraju	Obvezno
				ii. **Utrživi dužnički vrijednosni papiri klasificirani kao oni koji se drže do dospijeća** Trošak nabave koji podliježe umanjenju i tržišni tečaj. Sve premije ili diskonti se amortiziraju	Obvezno
				iii. **Neutrživi vrijednosni papiri** Trošak nabave koji podliježe umanjenju i tržišni tečaj. Sve premije ili diskonti se amortiziraju	Obvezno
				iv. **Utržive dionice** Tržišna cijena i tržišni tečaj	Obvezno
				v. **Utrživi investicijski fondovi** Tržišna cijena i tržišni tečaj	Obvezno
			(c) **Inozemni krediti (depoziti) izvan europodručja osim onih pod stavkom imovine 11.3. „Ostala financijska imovina”**	(c) **Inozemni krediti** Depoziti po nominalnoj vrijednosti preračunati po tržišnom tečaju	Obvezno

Bilančna stavka ([2]) ([6])			Kategorizacija sadržaja bilančnih stavki	Načelo vrednovanja	Opseg primjene ([3])
			(d) **Ostala inozemna imovina** Novčanice i kovanice izvan europodručja	(d) **Ostala inozemna imovina** Nominalna vrijednost, preračunata po tržišnom tečaju	Obvezno
3.	3.	**Potraživanja od rezidenata europodručja, nominirana u stranoj valuti**	(a) **Ulaganja u vrijednosne papire unutar europodručja osim onih pod stavkom imovine 11.3. „Ostala financijska imovina"** Mjenice i obveznice, blagajnički zapisi, obveznice bez kupona, vrijednosni papiri tržišta novca, dionice, investicijski fondovi koji se drže kao dio deviznih pričuva, svi izdani od rezidenata europodručja		
				(a) i. **Utrživi dužnički vrijednosni papiri osim onih koji se drže do dospijeća** Tržišna cijena i tržišni tečaj. Sve premije ili diskonti se amortiziraju	Obvezno
				ii. **Utrživi dužnički vrijednosni papiri klasificirani kao oni koji se drže do dospijeća** Trošak nabave koji podliježe umanjenju i tržišni tečaj. Sve premije ili diskonti se amortiziraju	Obvezno
				iii. **Neutrživi vrijednosni papiri** Trošak nabave koji podliježe umanjenju i tržišni tečaj. Sve premije ili diskonti se amortiziraju	Obvezno
				iv. **Utržive dionice** Tržišna cijena i tržišni tečaj	Obvezno
				v. **Utrživi investicijski fondovi** Tržišna cijena i tržišni tečaj	Obvezno
			(b) **Ostala potraživanja od rezidenata europodručja osim onih pod stavkom imovine 11.3. „Ostala financijska imovina"** Krediti, depoziti, obratne repo transakcije, ostalo kreditiranje	(b) **Ostala potraživanja** Depoziti i drugo kreditiranje po nominalnoj vrijednosti, preračunati po tržišnom tečaju	Obvezno

Bilančna stavka ([2]) ([6])			Kategorizacija sadržaja bilančnih stavki	Načelo vrednovanja	Opseg primjene ([3])
4.	4.	**Potraživanja od rezidenata izvan europodručja, nominirana u eurima**			
4.1.	4.1.	**Salda kod banaka, ulaganja u vrijednosne papire i krediti**	(a) **Salda kod banaka izvan europodručja osim onih pod stavkom imovine 11.3. „Ostala financijska imovina”** Tekući računi, oročeni depoziti, prekonoćni depoziti. Obratne repo transakcije povezane s upravljanjem vrijednosnim papirima nominiranima u eurima	(a) **Salda kod banaka izvan europodručja** Nominalna vrijednost	Obvezno
			(b) **Vrijednosni papiri koje izdaju subjekti izvan europodručja osim onih pod stavkom imovine 11.3. „Ostala financijska imovina” ili stavkom imovine 7.1. „Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike”** Dionice, investicijski fondovi, mjenice i obveznice, blagajnički zapisi, obveznice bez kupona, vrijednosni papiri tržišta novca, svi izdani od strane rezidenata izvan europodručja		
				(b) i. **Utrživi dužnički vrijednosni papiri osim onih koji se drže do dospijeća** Tržišna cijena. Sve premije ili diskonti se amortiziraju	Obvezno
				ii. **Utrživi dužnički vrijednosni papiri klasificirani kao oni koji se drže do dospijeća** Trošak nabave koji podliježe umanjenju. Sve premije ili diskonti se amortiziraju	Obvezno
				iii. **Neutrživi vrijednosni papiri** Trošak nabave koji podliježe umanjenju. Sve premije ili diskonti se amortiziraju	Obvezno
				iv. **Utržive dionice** Tržišna cijena	Obvezno
				v. **Utrživi investicijski fondovi** Tržišna cijena	Obvezno
			(c) **Krediti rezidentima izvan europodručja osim onih pod stavkom imovine 11.3. „Ostala financijska imovina”**	(c) **Krediti rezidentima izvan europodručja** Depoziti po nominalnoj vrijednosti	Obvezno

Bilančna stavka ([2]) ([6])			Kategorizacija sadržaja bilančnih stavki	Načelo vrednovanja	Opseg primjene ([3])
4.2.	4.2.	**Potraživanja koja proizlaze iz kredita u sklopu Europskog tečajnog mehanizma (ERM II)**	Kreditiranje u skladu s uvjetima Europskog tečajnog mehanizma (ERM II)	Nominalna vrijednost	Obvezno
5.	5.	**Krediti kreditnim institucijama europodručja, vezani za operacije monetarne politike, nominirani u eurima**	Stavke od 5.1. do 5.5.: transakcije u skladu s odgovarajućim instrumentima monetarne politike, opisane u Smjernici (EU) 2015/510 Europske središnje banke (ESB/2014/60) ([4])		
5.1.	5.1.	**Glavne operacije refinanciranja**	Redovite obratne transakcije kojima se osigurava likvidnost, s tjednom učestalošću i uobičajenim dospijećem od tjedan dana	Nominalna vrijednost ili repo trošak	Obvezno
5.2.	5.2.	**Operacije dugoročnijeg refinanciranja**	Redovite obratne transakcije kojima se osigurava likvidnost, obično s mjesečnom učestalošću, s dospijećem dužim od dospijeća glavnih operacija refinanciranja	Nominalna vrijednost ili repo trošak	Obvezno
5.3.	5.3.	**Obratne operacije fine prilagodbe**	Obratne transakcije koje se provode kao povremene transakcije za potrebe fine prilagodbe	Nominalna vrijednost ili repo trošak	Obvezno
5.4.	5.4.	**Obratne strukturne operacije**	Obratne transakcije kojima se strukturna pozicija Eurosustava prilagođava u odnosu na financijski sektor	Nominalna vrijednost ili repo trošak	Obvezno
5.5.	5.5.	**Mogućnost posudbe na kraju dana**	Prekonoćni kredit za likvidnost po unaprijed određenoj kamatnoj stopi na temelju prihvatljive imovine (stalno raspoloživa mogućnost)	Nominalna vrijednost ili repo trošak	Obvezno
5.6.	5.6.	**Krediti vezani za poziv na uplatu marže**	Dodatni kredit kreditnim institucijama, koji proizlazi iz povećanja vrijednosti odnosne imovine s obzirom na drugi kredit tim kreditnim institucijama	Nominalna vrijednost ili trošak nabave	Obvezno

Bilančna stavka ([2]) ([6])			Kategorizacija sadržaja bilančnih stavki	Načelo vrednovanja	Opseg primjene ([3])
6.	6.	**Ostala potraživanja od kreditnih institucija europodručja, nominirana u eurima**	Tekući računi, oročeni depoziti, prekonoćni depoziti, obratne repo transakcije povezane s upravljanjem portfeljima vrijednosnih papira pod stavkom imovine 7. „Vrijednosni papiri rezidenata europodručja, nominirani u eurima", uključujući transakcije koje proizlaze iz preoblikovanja nekadašnjih deviznih pričuva europodručja i druga potraživanja. Korespondentni računi u drugim stranim kreditnim institucijama iz europodručja. Ostala potraživanja i operacije koje nisu povezane s operacijama monetarne politike Eurosustava, uključujući likvidnosnu podršku u nuždi u obliku kolateraliziranih kredita. Sva potraživanja koja proizlaze iz operacija monetarne politike, koje je započeo NSB prije pridruživanja Eurosustavu.	Nominalna vrijednost ili trošak nabave	Obvezno
7.	7.	**Vrijednosni papiri rezidenata europodručja, nominirani u eurima**			
7.1.	7.1.	**Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike**	Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike (uključujući vrijednosne papire kupljene za potrebe monetarne politike koje izdaju nadnacionalne ili međunarodne organizacije ili multilateralne razvojne banke, bez obzira na njihovu zemljopisnu lokaciju). Dužnički certifikati Europske središnje banke (ESB) koji su kupljeni za potrebe fine prilagodbe	(a) **Utrživi vrijednosni papiri** Evidentiraju se ovisno o stajalištima monetarne politike: i. Tržišna cijena Sve premije ili diskonti se amortiziraju ii. Trošak nabave koji podliježe umanjenju (trošak nabave kada se umanjenje pokriva rezervacijom pod stavkom obveza 13.2. točkom (a) „Ostale rezervacije"). Sve premije ili diskonti se amortiziraju	Obvezno
				(b) **Neutrživi vrijednosni papiri** Trošak nabave koji podliježe umanjenju. Sve premije ili diskonti se amortiziraju	Obvezno

Bilančna stavka ([2]) ([6])			Kategorizacija sadržaja bilančnih stavki	Načelo vrednovanja	Opseg primjene ([3])
7.2.	7.2.	**Ostali vrijednosni papiri**	Vrijednosni papiri osim onih pod stavkom imovine 7.1. „Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike", pod stavkom imovine 8. „Dug općе države, nominiran u eurima" te pod stavkom imovine 11.3. „Ostala financijska imovina": mjenice i obveznice, blagajnički zapisi, obveznice bez kupona, vrijednosni papiri tržišta novca u izravnom vlasništvu. Dionice i investicijski fondovi	(a) **Utrživi dužnički vrijednosni papiri osim onih koji se drže do dospijeća** Tržišna cijena. Sve premije ili diskonti se amortiziraju	Obvezno
				(b) **Utrživi dužnički vrijednosni papiri klasificirani kao oni koji se drže do dospijeća** Trošak nabave koji podliježe umanjenju. Sve premije ili diskonti se amortiziraju	Obvezno
				(c) **Neutrživi vrijednosni papiri** Trošak nabave koji podliježe umanjenju. Sve premije ili diskonti se amortiziraju	Obvezno
				(d) **Utržive dionice** Tržišna cijena	Obvezno
				(e) **Utrživi investicijski fondovi** Tržišna cijena	Obvezno
8.	8.	**Dug općе države, nominiran u eurima**	Potraživanja od države koja proizlaze iz vremena prije Ekonomske i monetarne unije (EMU) (neutrživi vrijednosni papiri, krediti)	Depoziti/krediti po nominalnoj vrijednosti, neutrživi vrijednosni papiri po trošku nabave	Obvezno
—	9.	**Potraživanja unutar Eurosustava(+)**			
—	9.1.	**Sudjelujući udio u ESB-u(+)**	Stavka samo u bilanci NSB-a Udio u kapitalu ESB-a svakog NSB-a, u skladu s Ugovorom i mjerodavnim ključem kapitala i doprinosima sukladno članku 48. stavku 2. Statuta ESSB-a	Trošak	Obvezno
—	9.2.	**Potraživanja koja odgovaraju prijenosu deviznih pričuva(+)**	Stavka samo u bilanci NSB-a Potraživanja od ESB-a nominirana u eurima s obzirom na početne i dodatne prijenose deviznih pričuva u skladu s člankom 30. Statuta ESSB-a	Nominalna vrijednost	Obvezno

Bilančna stavka ([2]) ([6])			Kategorizacija sadržaja bilančnih stavki	Načelo vrednovanja	Opseg primjene ([3])
—	9.3.	**Potraživanja povezana sa sustavom TARGET(+)**	Potraživanja povezana sa sustavom TARGET; neto za ESB	Nominalna vrijednost	Obvezno
—	9.4.	**Neto potraživanja povezana s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava (+)** (*)	Za nacionalne središnje banke: neto potraživanja povezana s primjenom ključa za raspodjelu novčanica, tj. uključujući salda unutar Eurosustava koja se odnose na izdavanje novčanica od ESB-a, kompenzacijski iznos i njegovo knjiženje u svrhu uravnoteženja kao što je definirano Odlukom (EU) 2016/2248 Europske središnje banke (ESB/2016/36) ([5]) Za ESB: potraživanja povezana s izdavanjem novčanica od ESB-a, u skladu s Odlukom ESB/2010/29	Nominalna vrijednost	Obvezno
—	9.5.	**Ostala potraživanja unutar Eurosustava (neto)(+)**	Neto pozicija sljedećih podstavki:		
			(a) Korespondentni računi nacionalnih središnjih banaka	(a) Nominalna vrijednost	Obvezno
			(b) obveze na osnovi razlike između monetarnog prihoda koji se udružuje i preraspoređuje. Bitno samo za razdoblje između knjiženja monetarnog prihoda kao dio postupaka na kraju godine i njegove namire posljednjeg radnog dana u siječnju svake godine	(b) Nominalna vrijednost	Obvezno
			(c) ostala moguća potraživanja unutar Eurosustava, nominirana u eurima, uključujući privremeno raspoređivanje prihoda ESB-a (*)	(c) Nominalna vrijednost	Obvezno
9.	10.	**Stavke u postupku namire**	Salda na računu za namiru (potraživanja), uključujući čekove u optjecaju	Nominalna vrijednost	Obvezno
9.	11.	**Ostala imovina**			
9.	11.1.	**Kovanice europodručja**	Eurokovanice ako NSB nije zakoniti izdavatelj	Nominalna vrijednost	Obvezno

Bilančna stavka ([2]) ([6])			Kategorizacija sadržaja bilančnih stavki	Načelo vrednovanja	Opseg primjene ([3])
9.	11.2.	**Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina**	Zemljišta i zgrade, namještaj i oprema uključujući računalnu opremu, softver	Trošak nabave umanjen za amortizaciju	Preporučeno
				Stope amortizacije: — računala i njihov hardver/softver te motorna vozila: 4 godine — oprema, namještaj i postrojenje u zgradi: 10 godina — zgrade i kapitalizirani glavni troškovi obnove: 25 godina Kapitalizacija rashoda: ograničenog iznosa (manje od 10 000 eura bez PDV-a: bez kapitalizacije)	
9.	11.3.	**Ostala financijska imovina**	— Sudjelujući udjeli i ulaganja u društva kćeri, dionice i investicijski fondovi koji se drže iz strateških razloga/razloga politike — Vrijednosni papiri, uključujući dionice i investicijske fondove te drugi financijski instrument i salda, npr. oročeni depoziti i tekući računi koji se drže kao namjenski portfelj — Obratne repo transakcije s financijskim institucijama, vezane za upravljanje portfeljima vrijednosnih papira iz ove stavke imovine — Obratne repo transakcije nominirane u eurima s financijskim institucijama iz europodručja osim kreditnih institucija u vezi s upravljanjem portfeljima vrijednosnih papira koje nisu obuhvaćene ovom stavkom	(a) **Utržive dionice** Tržišna cijena, preračunata po tržišnom tečaju ako je nominirana u stranim valutama	Preporučeno
				(b) **Utrživi investicijski fondovi** Tržišna cijena, preračunata po tržišnom tečaju ako je nominirana u stranim valutama	Preporučeno
				(c) **Sudjelujući udjeli i neutržive dionice i svi ostali vlasnički instrumenti koji se drže kao trajno ulaganje** Trošak nabave koji podliježe umanjenju	Preporučeno
				(d) **Ulaganje u društva kćeri ili značajni udjeli** Neto vrijednost imovine	Preporučeno

Bilančna stavka ([2]) ([6])			Kategorizacija sadržaja bilančnih stavki	Načelo vrednovanja	Opseg primjene ([3])
				(e) **Utrživi dužnički vrijednosni papiri osim onih koji se drže do dospijeća** Tržišna cijena, preračunata po tržišnom tečaju ako je nominirana u stranim valutama. Sve premije ili diskonti se amortiziraju	Preporučeno
				(f) **Utrživi dužnički vrijednosni papiri razvrstani kao oni koji se drže do dospijeća ili kao trajno ulaganje** Trošak nabave koji podliježe umanjenju, preračunat po tržišnom tečaju ako je nominiran u stranim valutama. Sve premije ili diskonti se amortiziraju	Preporučeno
				(g) **Neutrživi dužnički vrijednosni papiri** Trošak nabave koji podliježe umanjenju. Sve premije ili diskonti se amortiziraju	Preporučeno
				(h) **Salda kod banaka i krediti** Nominalna vrijednost, preračunata po tržišnom tečaju ako su salda/depoziti nominirani u stranim valutama	Preporučeno
9.	11.4.	**Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente**	Rezultati vrednovanja terminskih ugovora u stranoj valuti, valutnih ugovora o razmjeni, kamatnih ugovora o razmjeni (osim u slučaju primjene dnevne varijacijske marže), terminskih ugovora o kamatnoj stopi, terminskih transakcija vrijednosnim papirima, promptnih transakcija u stranoj valuti od datuma trgovanja do datuma namire	Neto pozicija između terminskog i promptnog, po tržišnom tečaju	Obvezno
9.	11.5.	**Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi**	Prihod koji nije dospio u izvještajnom razdoblju, no može se pripisati izvještajnom razdoblju. Unaprijed plaćeni troškovi i plaćene obračunate kamate, odnosno obračunate kamate kupljene s vrijednosnim papirom	Nominalna vrijednost, preračunata po tržišnom tečaju	Obvezno

Bilančna stavka ([2]) ([6])			Kategorizacija sadržaja bilančnih stavki	Načelo vrednovanja	Opseg primjene ([3])
9.	11.6.	**Razno**	(a) Predujmovi, krediti i druge manje stavke. Krediti na povjereničkoj osnovi. Kovanice nominirane u jedinicama nacionalnih valuta europodručja.	(a) Nominalna vrijednost ili trošak nabave	Preporučeno
			(b) Bitno samo za tjedni financijski izvještaj i konsolidiranu godišnju bilancu Eurosustava: tekući rashodi (neto akumulirani gubitak), gubitak iz prethodne godine prije odobrenja godišnjih financijskih izvještaja	(b) Nominalna vrijednost	Preporučeno
			(c) Prolazni računi revalorizacije (bilančna stavka samo tijekom godine: nerealizirani gubitci na datume revalorizacije tijekom godine, koji nisu pokriveni odgovarajućim računima revalorizacije pod stavkom obveza „Računi revalorizacije").	(c) Revalorizacijska razlika između prosječnog troška i tržišne vrijednosti, strana valuta preračunata po tržišnom tečaju	Obvezno
			(d) Ulaganja povezana s depozitima u zlatu klijenata	(d) Tržišna vrijednost	Obvezno
			(e) Neto mirovinska sredstva	(e) Kao u članku 29. stavku 2.	Preporučeno
			(f) Nepodmirena potraživanja i vrijednosni papiri koji proizlaze iz statusa neispunjavanja obveza drugih ugovornih strana ili izdavatelja u sklopu operacija monetarne politike Eurosustava	(f) Nominalna/nadoknadiva vrijednost (prije/nakon podmirenja gubitaka)	Obvezno
			(g) Imovina ili potraživanja (od trećih strana) prisvojena i/ili stečena u sklopu realizacije kolaterala koji su dale druge ugovorne strane Eurosustava koje su u statusu neispunjavanja obveza	(g) Trošak nabave (preračunat po tržišnom tečaju u vrijeme stjecanja ako je financijska imovina nominirana u stranim valutama)	Obvezno

(*) Stavke koje treba uskladiti.

([1]) Objavljivanje koje se odnosi na euronovčanice u optjecaju, naknadu na neto potraživanja/obveze unutar Eurosustava, koja proizlazi iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava, te na monetarni prihod treba uskladiti u objavljenim godišnjim financijskim izvještajima nacionalnih središnjih banaka. Stavke koje treba uskladiti označene su zvjezdicom u prilozima IV., VIII. i IX.

([2]) Broj u prvom stupcu odnosi se na formate bilance iz priloga V., VI. i VII. (tjedni financijski izvještaji i konsolidirana godišnja bilanca Eurosustava). Broj u drugom stupcu odnosi se na format bilance iz Priloga VIII. (godišnja bilanca središnje banke). Stavke označene s „(+)" konsolidiraju se u tjednim financijskim izvještajima Eurosustava.

([3]) Sastav i pravila vrednovanja navedeni u ovom Prilogu smatraju se obveznim za izvještaje ESB-a i za svu značajnu imovinu i obveze u izvještajima nacionalnih središnjih banaka za potrebe Eurosustava, odnosno značajnu za djelovanje Eurosustava.
([4]) Smjernica (EU) 2015/510 Europske središnje banke od 19. prosinca 2014. o provedbi okvira monetarne politike Eurosustava (ESB/2014/60) (SL L 91, 2.4.2015., str. 3.).
([5]) Odluka (EU) 2016/2248 Europske središnje banke od 3. studenoga 2016. o raspodjeli monetarnog prihoda nacionalnih središnjih banaka država članica čija je valuta euro (ESB/2016/36) (SL L 347, 20.12.2016., str. 26.).
([6]) Izuzevši stavku imovine 7.1., raspodjela salda na one bilančne stavke koje se odnose na rezidentnost i/ili gospodarski sektor temelji se na klasifikaciji za potrebe statistike.

OBVEZE

Bilančna stavka ([1]) ([3])			Kategorizacija sadržaja bilančnih stavki	Načelo vrednovanja	Opseg primjene ([2])
1.	1.	**Novčanice u optjecaju** (*)	(a) Euronovčanice, plus/minus usklađenja koja se odnose na primjenu ključa za raspodjelu novčanica u skladu s Odlukom (EU) 2016/2248 (ESB/2016/36) i Odlukom ESB/2010/29	(a) Nominalna vrijednost	Obvezno
			(b) Novčanice nominirane u jedinicama nacionalne valute europodručja u godini prelaska na gotovinu eura	(b) Nominalna vrijednost	Obvezno
2.	2.	**Obveze prema kreditnim institucijama europodručja vezane za operacije monetarne politike, nominirane u eurima**	Stavke 2.1., 2.2., 2.3. i 2.5.: depoziti u eurima, kao što je opisano u Smjernici (EU) 2015/510 (ESB/2014/60)		
2.1.	2.1.	**Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav minimalnih pričuva)**	Eurski računi kreditnih institucija koje su uključene u popis financijskih institucija koje podliježu minimalnim pričuvama prema Statutu ESSB-a, osim za kreditne institucije isključene iz odredbi o minimalnim pričuvama. Ova stavka prvenstveno sadrži račune koji se koriste za držanje minimalnih pričuva i isključuje sredstva kreditnih institucija koja nisu slobodno raspoloživa	Nominalna vrijednost	Obvezno
2.2.	2.2.	**Novčani depozit**	Prekonoćni depoziti uz unaprijed određenu kamatnu stopu (stalno raspoloživa mogućnost)	Nominalna vrijednost	Obvezno
2.3.	2.3.	**Oročeni depoziti**	Naplata za potrebe apsorpcije likvidnosti zbog operacija fine prilagodbe	Nominalna vrijednost	Obvezno
2.4.	2.4.	**Obratne operacije fine prilagodbe**	Transakcije povezane s monetarnom politikom s ciljem apsorpcije likvidnosti	Nominalna vrijednost ili repo trošak	Obvezno

Bilančna stavka ([1]) ([3])			Kategorizacija sadržaja bilančnih stavki	Načelo vrednovanja	Opseg primjene ([2])
2.5.	2.5.	**Depoziti vezani za poziv na uplatu marže**	Depoziti kreditnih institucija koji proizlaze iz smanjenja vrijednosti odnosne imovine po kreditima tim kreditnim institucijama	Nominalna vrijednost	Obvezno
3.	3.	**Ostale obveze prema kreditnim institucijama iz europodručja, nominirane u eurima**	Repo transakcije s kreditnim institucijama za upravljanje portfeljima vrijednosnih papira pod stavkom imovine 7 „Vrijednosni papiri rezidenata europodručja, nominirani u eurima". Ostale operacije koje nisu povezane s operacijama monetarne politike Eurosustava. Sredstva kreditnih institucija koja nisu slobodno raspoloživa i računi kreditnih institucija izuzetih od odredbi o minimalnim pričuvama. Sve obveze/depoziti koji proizlaze iz operacija monetarne politike koje je započela središnja banka prije pridruživanja Eurosustavu	Nominalna vrijednost ili repo trošak	Obvezno
4.	4.	**Izdani dužnički certifikati**	Samo bilančna stavka ESB-a – za nacionalne središnje banke prijelazna stavka bilance. Dužnički certifikati kao što su opisani u Smjernici (EU) 2015/510 (ESB/2014/60). Diskontni zapis, izdan s ciljem apsorpcije likvidnosti	Trošak nabave. Svi diskonti se amortiziraju	Obvezno
5.	5.	**Obveze prema ostalim rezidentima europodručja, nominirane u eurima**			
5.1.	5.1.	**Opća država**	Tekući računi, oročeni depoziti, depoziti koji se vraćaju na zahtjev	Nominalna vrijednost	Obvezno
5.2.	5.2.	**Ostale obveze**	Tekući računi osoblja, trgovačkih društava i klijenata, uključujući financijske institucije izuzete od odredbi o minimalnim pričuvama (vidjeti stavku obveza pod točkom 2.1.); repo transakcije s financijskim institucijama koje nisu kreditne institucije za upravljanjem vrijednosnim papirima osim onih pod stavkom imovine 11.3. „Ostala financijska imovina"; oročeni depoziti, depoziti koji se vraćaju na zahtjev	Nominalna vrijednost	Obvezno
6.	6.	**Obveze prema rezidentima izvan europodručja, nominirane u eurima**	Tekući računi, oročeni depoziti, depoziti koji se vraćaju na zahtjev, uključujući račune koji se drže za potrebe plaćanja i račune koji se drže za potrebe upravljanja pričuvama. Repo transakcije za upravljanje vrijednosnim papirima nominiranima u eurima.	Nominalna vrijednost ili repo trošak	Obvezno

Bilančna stavka ([1]) ([3])			Kategorizacija sadržaja bilančnih stavki	Načelo vrednovanja	Opseg primjene ([2])
			Salda na računima sustava TARGET središnjih banaka država članica čija valuta nije euro		
7.	7.	**Obveze prema rezidentima europodručja, nominirane u stranoj valuti**	Tekući računi. Obveze u sklopu repo transakcija; obično investicijske transakcije u kojima se upotrebljava imovina u stranoj valuti ili zlato	Nominalna vrijednost, preračunata po tržišnom tečaju	Obvezno
8.	8.	**Obveze prema rezidentima izvan europodručja, nominirane u stranoj valuti**			
8.1.	8.1.	**Depoziti, salda i ostale obveze**	Tekući računi. Obveze u sklopu repo transakcija; obično investicijske transakcije u kojima se upotrebljava imovina u stranoj valuti ili zlato	Nominalna vrijednost, preračunata po tržišnom tečaju	Obvezno
8.2.	8.2.	**Obveze koje proizlaze iz kredita u sklopu Europskog tečjanog mehanizma (ERM II)**	Zaduživanje u skladu s uvjetima ERM II	Nominalna vrijednost, preračunata po tržišnom tečaju	Obvezno
9.	9.	**Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF**	Stavka nominirana u posebnim pravima vučenja koja pokazuje iznos posebnih prava vučenja koji je prvobitno dodijeljen određenoj državi/NSB-u	Nominalna vrijednost, preračunata po tržišnom tečaju	Obvezno
—	10.	**Obveze unutar Eurosustava(+)**			
—	10.1.	**Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva(+)**	Stavka samo u bilanci ESB-a, nominirana u eurima	Nominalna vrijednost	Obvezno
—	10.2.	**Obveze povezane sa sustavom TARGET(+)**	Obveze povezane sa sustavom TARGET; neto za ESB	Nominalna vrijednost	Obvezno

Bilančna stavka ([1]) ([3])			Kategorizacija sadržaja bilančnih stavki	Načelo vrednovanja	Opseg primjene ([2])
—	10.3.	Neto obveze povezane s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava (*)	Stavka samo u bilanci NSB-a. Za nacionalne središnje banke: neto obveza povezana s primjenom ključa za raspodjelu novčanica, tj. uključujući salda unutar Eurosustava koja se odnose na izdavanje novčanica od ESB-a, kompenzacijski iznos i njegovo knjiženje u svrhu uravnoteženja kao što je definirano Odlukom (EU) 2016/2248 (ESB/2016/36)	Nominalna vrijednost	Obvezno
—	10.4.	**Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)(+)**	Neto pozicija sljedećih podstavki:		
			(a) korespondentni računi nacionalnih središnjih banaka	(a) Nominalna vrijednost	Obvezno
			(b) obveze na osnovi razlike između monetarnog prihoda koji se udružuje i preraspoređuje. Bitno samo za razdoblje između knjiženja monetarnog prihoda kao dio postupaka na kraju godine i njegove namire posljednjeg radnog dana u siječnju svake godine	(b) Nominalna vrijednost	Obvezno
			(c) ostala moguća potraživanja unutar Eurosustava, nominirana u eurima, uključujući privremeno raspoređivanje prihoda ESB-a (*)	(c) Nominalna vrijednost	Obvezno
10.	11.	**Stavke u postupku namire**	Salda na računima za namiru (obveze), uključujući tokove žiro doznaka	Nominalna vrijednost	Obvezno
10.	12.	**Ostale obveze**			
10.	12.1.	**Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente**	Rezultati vrednovanja terminskih ugovora u stranoj valuti, valutnih ugovora o razmjeni, kamatnih ugovora o razmjeni (osim u slučaju primjene dnevne varijacijske marže), terminskih ugovora o kamatnoj stopi, terminskih transakcija vrijednosnim papirima, promptnih transakcija u stranoj valuti od datuma trgovanja do datuma namire	Neto pozicija između terminskog i promptnog, po tržišnom tečaju	Obvezno
10.	12.2.	**Obračunati rashodi i odgođeni prihodi**	Troškovi koji dospijevaju u budućem razdoblju, no odnose se na izvještajno razdoblje. Prihod primljen u izvještajnom razdoblju, no odnosi se na buduće razdoblje	Nominalna vrijednost, preračunata po tržišnom tečaju	Obvezno

Bilančna stavka ([1]) ([3])			Kategorizacija sadržaja bilančnih stavki	Načelo vrednovanja	Opseg primjene ([2])
10.	12.3.	**Razno**	(a) Prolazni porezni računi. Računi za pokriće kredita ili garancija u stranoj valuti. Repo transakcije s financijskim institucijama za upravljanje portfeljima vrijednosnih papira pod stavkom imovine 11.3. „Ostala financijska imovina". Obvezni depoziti osim depozita pričuve. Ostale manje stavke. Obveze na povjereničkoj osnovi. Kovanice u optjecaju ako je NSB zakoniti izdavatelj. Novčanice u optjecaju, nominirane u jedinicama nacionalne valute europodručja, koje su prestale biti zakonsko sredstvo plaćanja, ali su još uvijek u optjecaju nakon godine prelaska na gotovinu eura, ako već nisu iskazane pod stavkom obveza „Rezervacije"	(a) Nominalna vrijednost ili (repo) trošak	Preporučeno
			(b) Bitno samo za tjedni financijski izvještaj i konsolidiranu godišnju bilancu Eurosustava: tekući prihodi (neto akumulirana dobit), dobit iz prethodne godine prije odobrenja godišnjih financijskih izvještaja	Nominalna vrijednost	Preporučeno
			(c) Depoziti u zlatu klijenata	(c) Tržišna vrijednost	Obvezno
			(d) Neto mirovinske obveze	(d) Kao u članku 29. stavku 2.	Preporučeno
10.	13.	**Rezervacije**			
10.	13.1.	**Rezervacije za rizike**	Rezervacije za rizike koji se nisu ostvarili. Doprinosi nacionalnih središnjih banaka ESB-u, u skladu s člankom 48. stavkom 2. Statuta ESSB-a, konsolidiraju se s odgovarajućim iznosima iz stavke imovine 9.1. „Sudjelujući udjeli u ESB-u"([*])	Nominalna vrijednost	Preporučeno
10.	13.2.	**Ostale rezervacije**	(a) Rezervacije zbog umanjenja operacija monetarne politike.	(a) Nominalna vrijednost	Obvezno
			(b) Rezervacije za mirovine; za jedinice nacionalne valute europodručja, koje su prestale biti zakonsko sredstvo plaćanja, ali su još uvijek u optjecaju nakon godine prelaska na gotovinu eura ako već nisu iskazane pod stavkom obveza 12.3. „Ostale obveze/Razno"; te za druge svrhe, npr. očekivani budući troškovi.	(b) Trošak nabave/ nominalna vrijednost/ diskontirana vrijednost	Preporučeno

Bilančna stavka ([1]) ([3])			Kategorizacija sadržaja bilančnih stavki	Načelo vrednovanja	Opseg primjene ([2])
11.	14.	**Računi revalorizacije**	Računi revalorizacije koji se odnose na kretanje cijena za zlato, za sve vrste vrijednosnih papira nominiranih u eurima, za sve vrste vrijednosnih papira nominiranih u stranoj valuti, za opcije; razlike u tržišnom vrednovanju koje se odnose na izvedenice za kamatni rizik; računi revalorizacije koji se odnose na kretanje tečaja za svaku neto valutnu poziciju, uključujući valutne ugovore o razmjeni/terminske ugovore u stranoj valuti i posebna prava vučenja. Doprinosi nacionalnih središnjih banaka ESB-u, u skladu s člankom 48. stavkom 2. Statuta ESSB-a, konsolidiraju se s odgovarajućim iznosima iz stavke imovine 9.1. „Sudjelujući udjeli u ESB-u"([+])	Revalorizacijska razlika između prosječnog troška i tržišne vrijednosti, strana valuta preračunata po tržišnom tečaju	Obvezno
12.	15.	**Kapital i pričuve**			
12.	15.1.	**Kapital**	Uplaćeni kapital – kapital ESB-a konsolidira se s udjelima u kapitalu nacionalnih središnjih banaka	Nominalna vrijednost	Obvezno
12.	15.2.	**Pričuve**	Zakonske pričuve i ostale pričuve. Zadržana dobit. Bitno samo za tjedne financijske izvještaje i konsolidiranu godišnju bilancu Eurosustava: preneseni akumulirani gubitci. Doprinosi nacionalnih središnjih banaka ESB-u, u skladu s člankom 48. stavkom 2. Statuta ESSB-a, konsolidiraju se s odgovarajućim iznosima iz stavke imovine 9.1. „Sudjelujući udjeli u ESB-u"([+])	Nominalna vrijednost	Obvezno
—	16.	**Preneseni akumulirani gubitci**		Nominalna vrijednost	Obvezno
—	17.	**Dobit/(gubitak) za godinu**		Nominalna vrijednost	Obvezno

(*) Stavke koje treba uskladiti.

([1]) Broj u prvom stupcu odnosi se na formate bilance iz priloga V., VI. i VII. (tjedni financijski izvještaji i konsolidirana godišnja bilanca Eurosustava). Broj u drugom stupcu odnosi se na format bilance iz Priloga VIII. (godišnja bilanca središnje banke). Stavke označene s „([+])" konsolidiraju se u tjednim financijskim izvještajima Eurosustava.

([2]) Sastav i pravila vrednovanja navedeni u ovom Prilogu smatraju se obveznim za izvještaje ESB-a i za svu značajnu imovinu i obveze u izvještajima nacionalnih središnjih banaka za potrebe Eurosustava, odnosno značajnu za djelovanje Eurosustava.

([3]) Raspodjela salda na one bilančne stavke koje se odnose na rezidentnost i/ili gospodarski sektor temelji se na klasifikaciji za potrebe statistike.

PRILOG V.

Konsolidirani tjedni financijski izvještaj Eurosustava: format koji se upotrebljava za objavljivanje nakon kraja tromjesečja

(u milijunima EUR)

Imovina [1]	Stanje na dan ...	Razlika u odnosu na prethodni tjedan zbog		Obveze	Stanje na dan ...	Razlika u odnosu na prethodni tjedan zbog	
		transakcija	usklađivanja na kraju tromjesečja			transakcija	usklađivanja na kraju tromjesečja
1 Zlato i potraživanja u zlatu				1 Novčanice u optjecaju			
2 Potraživanja od rezidenata izvan europodručja, nominirana u stranoj valuti				2 Obveze prema kreditnim institucijama europodručja vezane za operacije monetarne politike, nominirane u eurima			
2.1 Potraživanja od Međunarodnog monetarnog fonda (MMF)				2.1 Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav obveznih pričuva)			
2.2 Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina				2.2 Novčani depozit			
3 Potraživanja od rezidenata europodručja, nominirana u stranoj valuti				2.3 Oročeni depoziti			
4 Potraživanja od rezidenata izvan europodručja, nominirana u eurima				2.4 Obratne operacije fine prilagodbe			
4.1 Salda kod banaka, ulaganja u vrijednosne papire i krediti				2.5 Depoziti vezani za poziv na uplatu marže			
4.2 Potraživanja koja proizlaze iz kredita u sklopu ERM II				3 Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja, nominirane u eurima			
5 Krediti kreditnim institucijama europodručja, vezani za operacije monetarne politike, nominirani u eurima				4 Izdani dužnički certifikati			
5.1 Glavne operacije refinanciranja				5 Obveze prema ostalim rezidentima europodručja, nominirane u eurima			
5.2 Operacije dugoročnijeg refinanciranja				5.1 Opća država			
5.3 Obratne operacije fine prilagodbe				5.2 Ostale obveze			
5.4 Obratne strukturne operacije				6 Obveze prema rezidentima izvan europodručja, nominirane u eurima			
5.5 Mogućnost posudbe na kraju dana				7 Obveze prema rezidentima europodručja, nominirane u stranoj valuti			
5.6 Krediti vezani za poziv na uplatu marže				8 Obveze prema rezidentima izvan europodručja, nominirane u stranoj valuti			
6 Ostala potraživanja od kreditnih institucija europodručja, nominirana u eurima				8.1 Depoziti, salda i ostale obveze			
7 Vrijednosni papiri rezidenata europodručja, nominirani u eurima				8.2 Obveze koje proizlaze iz kredita u sklopu ERM II			
7.1 Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike				9 Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF			
7.2 Ostali vrijednosni papiri				10 Ostale obveze			
				11 Računi revalorizacije			
				12 Kapital i pričuve			

(u milijunima EUR)

Imovina ([1])	Stanje na dan ...	Razlika u odnosu na prethodni tjedan zbog		Obveze	Stanje na dan ...	Razlika u odnosu na prethodni tjedan zbog	
		transakcija	usklađivanja na kraju tromjesečja			transakcija	usklađivanja na kraju tromjesečja
8 Dug opće države, nominiran u eurima							
9 Ostala imovina							
Ukupna imovina				**Ukupno obveze**			

Može se dogoditi da zbroj/međuzbroj ne bude točan zbog zaokruživanja.

([1]) Tablica imovine može također biti objavljena iznad tablice obveza.

PRILOG VI.

Konsolidirani tjedni financijski izvještaj Eurosustava: format koji se upotrebljava za objavljivanje tijekom tromjesečja

(u milijunima EUR)

Imovina ([1])	Stanje na dan ...	Razlika u odnosu na prethodni tjedan zbog transakcija	Obveze	Stanje na dan ...	Razlika u odnosu na prethodni tjedan zbog transakcija
1 Zlato i potraživanja u zlatu 2 Potraživanja od rezidenata izvan europodručja, nominirana u stranoj valuti 2.1 Potraživanja od Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) 2.2 Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina 3 Potraživanja od rezidenata europodručja, nominirana u stranoj valuti 4 Potraživanja od rezidenata izvan europodručja, nominirana u eurima 4.1 Salda kod banaka, ulaganja u vrijednosne papire i krediti 4.2 Potraživanja koja proizlaze iz kredita u sklopu ERM II 5 Krediti kreditnim institucijama europodručja, vezani za operacije monetarne politike, nominirani u eurima 5.1 Glavne operacije refinanciranja 5.2 Operacije dugoročnijeg refinanciranja 5.3 Obratne operacije fine prilagodbe 5.4 Obratne strukturne operacije 5.5 Mogućnost posudbe na kraju dana 5.6 Krediti vezani za poziv na uplatu marže 6 Ostala potraživanja od kreditnih institucija europodručja, nominirana u eurima 7 Vrijednosni papiri rezidenata europodručja, nominirani u eurima 7.1 Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike 7.2 Ostali vrijednosni papiri 8 Dug opće države, nominiran u eurima 9 Ostala imovina			1 Novčanice u optjecaju 2 Obveze prema kreditnim institucijama europodručja vezane za operacije monetarne politike, nominirane u eurima 2.1 Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav obveznih pričuva) 2.2 Novčani depozit 2.3 Oročeni depoziti 2.4 Obratne operacije fine prilagodbe 2.5 Depoziti vezani za poziv na uplatu marže 3 Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja, nominirane u eurima 4 Izdani dužnički certifikati 5 Obveze prema ostalim rezidentima europodručja, nominirane u eurima 5.1 Opća država 5.2 Ostale obveze 6 Obveze prema rezidentima izvan europodručja, nominirane u eurima 7 Obveze prema rezidentima europodručja, nominirane u stranoj valuti 8 Obveze prema rezidentima izvan europodručja, nominirane u stranoj valuti 8.1 Depoziti, salda i ostale obveze 8.2 Obveze koje proizlaze iz kredita u sklopu ERM II 9 Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF 10 Ostale obveze 11 Računi revalorizacije 12 Kapital i pričuve		
Ukupna imovina			**Ukupno obveze**		

Može se dogoditi da zbroj/međuzbroj ne bude točan zbog zaokruživanja.

([1]) Tablica imovine može također biti objavljena iznad tablice obveza.

PRILOG VII.

Konsolidirana godišnja bilanca Eurosustava

(u milijunima EUR)

Imovina ([1])	Izvještajna godina	Prethodna godina	Obveze	Izvještajna godina	Prethodna godina
1 Zlato i potraživanja u zlatu			1 Novčanice u optjecaju		
2 Potraživanja od rezidenata izvan europodručja, nominirana u stranoj valuti			2 Obveze prema kreditnim institucijama europodručja vezane za operacije monetarne politike, nominirane u eurima		
2.1 Potraživanja od Međunarodnog monetarnog fonda (MMF)			2.1 Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav obveznih pričuva)		
2.2 Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina			2.2 Novčani depozit		
3 Potraživanja od rezidenata europodručja, nominirana u stranoj valuti			2.3 Oročeni depoziti		
4 Potraživanja od rezidenata izvan europodručja, nominirana u eurima			2.4 Obratne operacije fine prilagodbe		
4.1 Salda kod banaka, ulaganja u vrijednosne papire i krediti			2.5 Depoziti vezani za poziv na uplatu marže		
4.2 Potraživanja koja proizlaze iz kredita u sklopu ERM II			3 Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja, nominirane u eurima		
5 Krediti kreditnim institucijama europodručja, vezani za operacije monetarne politike, nominirani u eurima			4 Izdani dužnički certifikati		
5.1 Glavne operacije refinanciranja			5 Obveze prema ostalim rezidentima europodručja, nominirane u eurima		
5.2 Operacije dugoročnijeg refinanciranja			5.1 Opća država		
5.3 Obratne operacije fine prilagodbe			5.2 Ostale obveze		
5.4 Obratne strukturne operacije			6 Obveze prema rezidentima izvan europodručja, nominirane u eurima		
5.5 Mogućnost posudbe na kraju dana			7 Obveze prema rezidentima europodručja, nominirane u stranoj valuti		
5.6 Krediti vezani za poziv na uplatu marže			8 Obveze prema rezidentima izvan europodručja, nominirane u stranoj valuti		
6 Ostala potraživanja od kreditnih institucija europodručja, nominirana u eurima			8.1 Depoziti, salda i ostale obveze		
7 Vrijednosni papiri rezidenata europodručja, nominirani u eurima			8.2 Obveze koje proizlaze iz kredita u sklopu ERM II		
7.1 Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike			9 Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF		
7.2 Ostali vrijednosni papiri			10 Ostale obveze		
8 Dug opće države, nominiran u eurima			11 Računi revalorizacije		
9 Ostala imovina			12 Kapital i pričuve		
Ukupna imovina			**Ukupno obveze**		

Može se dogoditi da zbroj/međuzbroj ne bude točan zbog zaokruživanja.

([1]) Tablica imovine može također biti objavljena iznad tablice obveza.

PRILOG VIII.

Godišnja bilanca središnje banke ([1])

(u milijunima EUR ([2]))

Imovina ([3])	Izvještajna godina	Prethodna godina	Obveze	Izvještajna godina	Prethodna godina
1 Zlato i potraživanja u zlatu			1 Novčanice u optjecaju(*)		
2 Potraživanja od rezidenata izvan europodručja, nominirana u stranoj valuti			2 Obveze prema kreditnim institucijama europodručja vezane za operacije monetarne politike, nominirane u eurima		
2.1 Potraživanja od Međunarodnog monetarnog fonda (MMF)			2.1 Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav obveznih pričuva)		
2.2 Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina			2.2 Novčani depozit		
3 Potraživanja od rezidenata europodručja, nominirana u stranoj valuti			2.3 Oročeni depoziti		
4 Potraživanja od rezidenata izvan europodručja, nominirana u eurima			2.4 Obratne operacije fine prilagodbe		
4.1 Salda kod banaka, ulaganja u vrijednosne papire i krediti			2.5 Depoziti vezani za poziv na uplatu marže		
4.2 Potraživanja koja proizlaze iz kredita u sklopu ERM II			3 Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja, nominirane u eurima		
5 Krediti kreditnim institucijama europodručja, vezani za operacije monetarne politike, nominirani u eurima			4 Izdani dužnički certifikati		
5.1 Glavne operacije refinanciranja			5 Obveze prema ostalim rezidentima europodručja, nominirane u eurima		
5.2 Operacije dugoročnijeg refinanciranja			5.1 Opća država		
5.3 Obratne operacije fine prilagodbe			5.2 Ostale obveze		
5.4 Obratne strukturne operacije			6 Obveze prema rezidentima izvan europodručja, nominirane u eurima		
5.5 Mogućnost posudbe na kraju dana			7 Obveze prema rezidentima europodručja, nominirane u stranoj valuti		
5.6 Krediti vezani za poziv na uplatu marže			8 Obveze prema rezidentima izvan europodručja, nominirane u stranoj valuti		
6 Ostala potraživanja od kreditnih institucija europodručja, nominirana u eurima			8.1 Depoziti, salda i ostale obveze		
7 Vrijednosni papiri rezidenata europodručja, nominirani u eurima			8.2 Obveze koje proizlaze iz kredita u sklopu ERM II		
7.1 Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike			9 Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF		
7.2 Ostali vrijednosni papiri			10 Obveze unutar Eurosustava		
8 Dug opće države, nominiran u eurima			10.1 Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva		
9 Potraživanja unutar Eurosustava			10.2 Obveze povezane sa sustavom TARGET		
9.1 Sudjelujući udio u ESB-u			10.3 Neto potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava(*)		
9.2 Potraživanja koja odgovaraju prijenosu deviznih pričuva			10.4 Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)(*)		
9.3 Potraživanja povezana sa sustavom TARGET					
9.4 Neto potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava(*)					
9.5 Ostala potraživanja unutar Eurosustava (neto)(*)					
10 Stavke u postupku namire					
11 Ostala imovina					
11.1 Kovanice europodručja					
11.2 Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina					
11.3 Ostala financijska imovina					

(u milijunima EUR ([2]))

Imovina ([3])	Izvještajna godina	Prethodna godina	Obveze	Izvještajna godina	Prethodna godina
11.4 Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente 11.5 Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi(*) 11.6 Razno			11 Stavke u postupku namire 12 Ostale obveze 12.1 Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente 12.2 Obračunati rashodi i odgođeni prihodi* 12.3 Razno 13 Rezervacije 13.1 Rezervacije za rizike 13.2 Ostale rezervacije 14 Računi revalorizacije 15 Kapital i pričuve 15.1 Kapital 15.2 Pričuve 16 Preneseni akumulirani gubitci 17 Dobit/(gubitak) za godinu		
Ukupna imovina			**Ukupno obveze**		

Može se dogoditi da zbroj/međuzbroj ne bude točan zbog zaokruživanja.

(*) Stavke koje treba uskladiti.

([1]) Objavljivanje koje se odnosi na euronovčanice u optjecaju, naknadu neto potraživanja/obveza unutar Eurosustava, koja proizlazi iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava, te na monetarni prihod treba uskladiti u objavljenim godišnjim financijskim izvještajima nacionalnih središnjih banaka. Stavke koje treba uskladiti označene su zvjezdicom u prilozima IV., VIII. i IX.

([2]) Središnje banke mogu objavljivati točne iznose u eurima ili iznose zaokružene na drugačiji način.

([3]) Tablica imovine može također biti objavljena iznad tablice obveza.

ELI: http://data.europa.eu/eli/guideline/2024/2941/oj

PRILOG IX.

Objavljeni račun dobiti i gubitka središnje banke ([1]) ([2])

(u milijunima EUR ([3]))

Račun dobiti i gubitka za godinu koja završava 31. prosinca …		Izvještajna godina	Prethodna godina
1.	Neto kamatni prihodi/(rashodi)		
1.1	*Kamatni prihodi* (*)		
1.2	*Kamatni rashodi* (*)		
2.	Neto rezultat financijskih operacija i umanjenja vrijednosti		
2.1	*Realizirani dobitci/gubitci od financijskih operacija*		
2.2	*Umanjenje financijske imovine i pozicija*		
3.	Neto rezultat udruživanja monetarnog prihoda (*)		
4.	Neto prihodi/(rashodi) od naknada i provizija		
5.	Prihodi od dionica i sudjelujućih udjela (*)		
6.	Ostali prihodi		
7.	Troškovi osoblja ([4])		
8.	Administrativni troškovi ([4])		
9.	Amortizacija materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine		
10.	Usluge proizvodnje novčanica ([5])		
11.	Ostali rashodi		
Dobit/(gubitak) prije prijenosa (u)/iz rezervacija za rizike i ostali troškovi			
12.	Prijenos (u)/iz rezervacija za rizike ([6])		
13.	Porez na dohodak i ostala državna opterećenja dohotka		
Dobit/(gubitak) za godinu			

(*) Stavke koje treba uskladiti. Vidjeti uvodnu izjavu 4. iz ove Smjernice.

([1]) Račun dobiti i gubitka ESB-a ima nešto drukčiji format. Vidjeti Prilog III. Odluci (EU) 2024/2938 Europske središnje banke od 14. studenoga 2024. o godišnjim financijskim izvještajima Europske središnje banke (ESB/2024/32) (SL L, 2024/2938, 11.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2938/oj).

([2]) Objavljivanje koje se odnosi na euronovčanice u optjecaju, naknadu neto potraživanja/obveza unutar Eurosustava, koja proizlazi iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava, te na monetarni prihod treba uskladiti u objavljenim godišnjim financijskim izvještajima nacionalnih središnjih banaka. Stavke koje treba uskladiti označene su zvjezdicom u prilozima IV., VIII. i IX.

([3]) Središnje banke mogu objavljivati točne iznose u eurima ili iznose zaokružene na drugačiji način.

([4]) Uključujući rezervacije za administrativne troškove.

([5]) Ova se stavka upotrebljava u slučaju eksternalizirane proizvodnje novčanica (za troškove usluga koje pružaju inozemna trgovačka društva zadužena za proizvodnju novčanica u ime središnjih banaka). Preporučuje se da se troškovi nastali u vezi s izdavanjem novčanica nacionalne valute i euronovčanica iskazuju u računu dobiti i gubitka onda kada su fakturirani ili kada nastaju na neki drugi način.

([6]) To uključuje samo prijenose (u)/iz rezervacija za rizike koji se nisu ostvarili, stoga prijenosi (u)/iz rezervacija zbog umanjenja operacija monetarne politike i ostale rezervacije nisu uključeni u ovu stavku.

PRILOG X.

Smjernica stavljena izvan snage i popis njezinih naknadnih izmjena

Smjernica (EU) 2016/2249 (ESB/2016/34)	SL L 347, 20.12.2016., str. 37.
Smjernica (EU) 2019/2217 (ESB/2019/34)	SL L 332, 23.12.2019., str. 184.
Smjernica (EU) 2021/2041 (ESB/2021/51)	SL L 419, 24.11.2021., str. 14.

PRILOG XI.

Korelacijska tablica

Smjernica (EU) 2016/2249 (ESB/2016/34)	ova Smjernica
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2.	Članak 2.
Članak 3.	Članak 3.
Članak 4.	Članak 4.
Članak 5.	Članak 5.
Članak 6.	Članak 6.
Članak 7.	Članak 7.
Članak 8.	Članak 8.
Članak 9.	Članak 9.
Članak 10.	Članak 10.
Članak 11.	Članak 11.
Članak 11.a	Članak 12.
Članak 12.	Članak 13.
Članak 13.	Članak 14.
Članak 14.	Članak 15.
Članak 15.	Članak 16.
Članak 16.	Članak 17.
Članak 17.	Članak 18.
Članak 18.	Članak 19.
Članak 19.	Članak 20.
Članak 20.	Članak 21.
Članak 21.	Članak 22.
Članak 22.	Članak 23.
Članak 23.	Članak 24.
Članak 24.	Članak 25.
Članak 25.	Članak 26.
Članak 26.	Članak 27.
Članak 27.	Članak 28.
Članak 28.	Članak 29.
Članak 29.	Članak 30.
Članak 30.	Članak 31.
Članak 31.	Članak 32.
Članak 32.	Članak 33.